

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒

(สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง)

วันเสาร์ที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๑๕ (สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง) เล่ม ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันเสาร์ที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๑๐ น.

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า บัดนี้สมาชิกมาประชุม ๑๒๕ ท่าน
เป็นองค์ประชุมแล้ว ตามระเบียบวาระที่หนึ่ง เรื่องพระราชบัญญัติอากร
มฤตกและการรับมฤตกที่ต้องนำกลับเข้ามาสู่สภา ฯ นอกครั้งหนึ่ง ข้า
พเจ้าเข้าใจว่าสมาชิกทั้งหลายคงทราบจากบันทึกของรัฐบาลที่ได้แจกไป
ให้แล้ว ปัญหาที่เราจะพิจารณากันตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๗ ก็มีอยู่
เพียงว่า ตามที่พระมหากษัตริย์ทรงขอเพิ่มเติมในเรื่องพระราชทรัพย์
ให้แยกออกเป็นพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์นั้น เราจะเพิ่มเติมหรือไม่
ในการลงมติท่านว่าให้ข้อสงสัยโดยวิธีนับและเรียกชื่อ ก่อนที่จะพิจารณา
เรื่องข้าพเจ้าใครจะให้ระดั้กถึงหลักอันหนึ่งว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ไม่ใช่
ปัญหาระหว่างรัฐบาลกับสภา ฯ เป็นปัญหาในระหว่างพระมหากษัตริย์
กับสภา ฯ ที่ข้าพเจ้าไม่พูดว่าระหว่างพระมหากษัตริย์กับคณะรัฐมนตรีนั้น
เพราะคณะรัฐมนตรีเป็นหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องทรงเช่นเท่านั้น เพราะ
ฉะนั้นหลักอันนี้เราควรจะให้เขาเป็นหลักประกอบการพิจารณาได้ด้วย ท่าน

ผู้ใดมีความ ข้องใจที่จะขอคำอธิบายจากรัฐบาลประการใด หรือจะ
ถามประการใดเพื่อจะให้ทราบก่อนที่จะลงมติ ก็เชิญ

นายฮั่ว ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าว ว่า ใน
เรื่องนึ่งได้รบเรื่องราวประกอบวันนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าสมาชิกคงจะ
ขอให้เดือนการลงมติในเรื่องนี้ไปในวันจันทร์

ประธานสภา ฯ กล่าว ว่า ขอผู้รับรอง

นายบุญดี เทพาคำ รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าว ว่า ไม่มีท่านผู้ใดข้องใจที่จะให้ปรึกษา
ในวันนึ่งหรือ

ร.ท. ทองคำ ค่าย โอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยในการที่จะเดือน เพราะในทางสภา ฯ ได้ส่ง
มาให้ตั้งสมาชิกทั้งหลายอ่านเป็นหลายวันแล้ว

นายมงคล รัตนวิจิตร นายเทียม ศรัทธา นายมังกร ดำเนิน
รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าว ว่า เราต้องขบกันเสียก่อนว่าควรเดือน
หรือไม่เดือน ไม่เดือนเป็นเหตุที่เราจะต้องยกขึ้นพิจารณาเสียก่อน
ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเดือนไปพิจารณาไปในวันจันทร์หน้า โปรดยก
มือขึ้น

มีตมาชิกยกมือขึ้นเห็นว่าควรเถื่อนมี ๘ เสียง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่ควรจะพิจารณาเสีย
ในวาระนี้ โปรดยกมือขึ้น

มีตมาชิกยกมือขึ้นเห็นว่า ควรพิจารณาเสียในวาระนี้ ๔๔ เสียง
จึงเบ่พอนว่เริ่มพิจารณาได้

ร.ท.ทองดำ ทด้าย โอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าว
ว่ ร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกที่ก่่าตั้งพิจารณากันยอน เป็น
ร่างพระราชบัญญัติที่สภา ฯ ได้ลงมติเป็นเอกจิตต์เอกฉันท์ ในอันที่ควรจะ
ประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว หากแต่ผู้สำเร็จราชการแผ่นดินทรงทักท้วง
ขอให้แก้ไขเสียใหม่ ข้าพเจ้าขอแสดงความในใจว่ ข้าพเจ้าตกอยู่
ในความเพ่งเงิ่งซึ่งในบางครั้งบางคราวต้องใช้ความระฉิ่งเป็นพิเศษ แต่
ข้าพเจ้าคิดคุกมานานแล้ว และได้เคยพดซ์เพื่อชาติมาเช่นเดียวกับผู้
ก่อการวันที่ ๒๔ ชีวิตของข้าพเจ้าจึงเป็นชีวิตที่ตายแห่ง ไม่หวั่นตั้ง
ค่อภัยนตรายใด ๆ ข้าพเจ้าอยากแต่จะเห็นความเจริญของชาติยิ่งกว่าความ
รุ่งโรจน์ของบุคคล ซึ่งทั้งนี้จะสำเร็จผลสมความปรารถนาก้พวกเรา
เหล่าตมาชิกทั้งหมดนี้แหละเป็นผู้รโรด ก่อนอนเราตองวินิจฉัยเสีย
ในเบื้องต้นว่ หลักการในพระราชบัญญัติอากรมฤตกนั้นอะไรที่เป็น
ผิดชอบแผ่งอยู่บ้าง เมื่อค้นห่าที่ผิดได้แล้ว เราจึงพิเคราะห์กันต่อไป
ว่ ควรจะแก้ไขกันอย่างไร อันที่จริงพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ตั้งกรรมมา
ฉิการพิจารณากับแล้วกันอีกหลายยกหลายคราว และที่ประชุมสภาผู้

แทนราษฎรก็อภิปรายกันจนสุดสิ้นประตู ไม่มีอะไรที่จะเป็นผิดหรือ
 ไม่สมควรหลงเหลืออยู่เลย ที่ประชุมจึงพร้อมกันลงมติให้ประกาศใช้เป็น
 กฎหมายได้ ที่ผู้สำเร็จราชการ ฯ ขอทรงให้แก่ใคร่างพระราชบัญญัติ
 โดยเติมลงไปปรากฏชัดเจกว่า “พระราชทรัพย์สิ้นใด ๆ ที่เป็นพระราช
 มฤคตกไปยังผู้อื่นนอกจากผู้สืบราชสมบัติต้องเสียอากรมฤค นอก
 จากนั้นเป็นพระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ ไม่ต้องเสียอากรมฤค”
 นั้น เมื่ออ่านรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า บุคคลมีหน้าที่ ฯ ๓ ฯ
 ช่วยเหลือราชการโดยทางเสียภาษี และอื่น ๆ แต่ก็น่าคำนึงถึงว่าพระ
 มหากษัตริย์ กทรงเป็นบุคคลมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ควรต้องอยู่ใน
 ข่ายแห่งรัฐธรรมนูญมากรันด้วย ถ้าเราจะยกเว้นมิให้เสียอากรมฤค
 ตามที่ทรงขอแก่ เราควรจะระลึกถึงรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๒ ซึ่งบัญญัติ
 ไว้อย่างนี้ “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย ฐานันดรศักดิ์โดยกำเนิด
 กัด โดยแต่งตั้งกัด หรือโดยประการอื่นใดกัด ไม่กระทำให้เกิดเอก
 สิทธิอย่างใดเลย” ที่ข้าพเจ้าหยิบยกบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญขึ้นเสนอ
 นี้ ไม่มีความประสงค์อื่นใดยิ่งไปกว่าที่เราจะต้องใช้ดุลยพินิจให้ความ
 สม่ำเสมอสมแก่ความตั้งใจของราษฎรผู้ได้เลือกตั้งเรามา อนึ่งข้าพเจ้า
 ขอแถลงในที่นี้ด้วยความจริงใจว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา
 พระองค์นี้ มีพระราชหฤทัยเต็มเปี่ยมไปด้วยความรักชาติบ้านเมือง พระ

องค์ได้ทรงสนับสนุนการกระทำของคณะราษฎรที่เปลี่ยนแปลงการปกครอง
 ทรงสนับสนุนรัฐบาลของพระองค์ในการปราบกบฏ ทรงเมื่อแม่เจ้า
 จานพระราชทรัพย์ไปตามกุศตสถานที่ทุกแห่ง พระองค์ทรงมั่นคงใน
 พระราชวาทะที่ว่า “ทรงเห็นราษฎรประดุจเป็นบุตร” ดังนี้ ข้าพเจ้า
 ดั่งตั้งยั้งนึกว่า การที่ผู้สำเร็จราชการทรงขอแก้ไขพระราชบัญญัติ
 นำจะมีใช้พระราชประสงค์อันแท้จริงของ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว
 อธิบายเหตุที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับอยู่ ณ ตำบลดอนไก่ดี
 ไม่สามารถจะทรงทราบความเป็นไปแห่งความจำเป็นที่คองออกพระราช
 บัญญัตินี้โดยกองทั้ จึงจำต้องทรงปรึกษากับผู้แวดล้อมของพระองค์
 เมื่อผู้แวดล้อมของพระองค์เองก็เป็นบุคคลที่ไม่สามารถจะรู้วิถีทาง ของ
 เรื่องนี้ได้ โดยละเอียดเช่นเดียวกันแล้ว การถวายนโยบายที่มีช่องทาง
 ที่ผิดมากกว่าถูกต้องตามประวัติกติการณ ของพระมหากษัตริย์ ทั่ว ๆ ไปแล้ว ผู้
 แวดล้อมของพระมหากษัตริย์นั้นแหละ เป็นผู้จูงให้พระมหากษัตริย์
 ดำเนินการงานผิดพลาดถึงเสียหายใหญ่โตทีเดียว ขอให้ผู้จงรักภักดีใน
 พระองค์พระมหากษัตริย์ ระวังในข้อนี้ให้มาก ฉะเพาะพระราชบัญญัติ
 อารมณฤกษ์นี้ ยังไม่มีเหตุผลที่ควรแก้ไข เพราะถ้าดีภา ๆ ไปแก้ไขจริง ๆ
 แล้ว ก็อุปสรรคหนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงใจดวงใจสภามุแทนราษฎร
 ฉะเมื่อสภามุแทนราษฎรมีภาวะ อันไม่สมควรจะใจดวงใจแต่ก็เป็นการ

เด็อมเด็ยพระเกียรติยศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรานั้นเทียบ
 หนึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราพระองค์นี้ ทรงพระปรีชา
 สามารถเหนือสามัญชน การที่ทรงขอแก้พระราชบัญญัติ พระองค์
 อาจะมีพระประสงค์จะทดลองภูมิปัญญาของผู้แทนราษฎรทั้งหลายทั้งปวง
 คุยว่า จะล้มเลิกบรมโอรานที่ว่า “เจ้าอ้างามกึ่งามไปตามเจ้า”
 “หรือถูกขุนพลอยพยัก” นั้นแล้วหรือยัง ? ว่าโดยฉะเพาะสภาฯ นี้
 แล้ว เมื่อสภาฯ ได้ลงมติเห็นชอบว่า ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขได้แล้ว
 ถัดมาเห็นควรแก้ไขตามพระราชประสงค์ ก็คือเป็นท่านเองว่าเมื่อลงมติว่า
 ไม่ผิด พอถูกหักเข้าหน่อยก็กลับรับรองว่ามีจริง ดังนั้น มิได้ชื่อว่า
 เป็นถูกขุนพลอยพยักไปด้วยหรือ ซึ่งเป็นการเด็อมเด็ยเกียรติศักดิ์ของ
 สภาฯ ยิ่งนัก ข้าพเจ้าขอจึงขอว่า เราเป็นสมาชิกวันแรก อย่าสร้าง
 ตัวอย่างที่ไม่ดีไว้ให้เป็นมรดกแก่สมาชิกวันหลัง เพื่อสนับสนุนคำ
 อภิปรายของ ข้าพเจ้า ๆ ขออัญเชิญ กระแด่พระราช คำรัสของ พระบาท
 สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นปราชญ์ในวิชาการเมือง ซึ่ง
 มีถ้อยพระราชหัตถ์จดหมายไปถึงเจ้าพระยายมราช เถนาคัดกระทรวง
 นครบาลในสมัยนั้น ดังมีข้อความต่อไปนี้

นายฮั่ว ตามไทย ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร ทูลว่า
 นอกเรื่องไป นอกประเด็นเสียแล้ว ประเด็นมีอยู่นิดเดียวเท่านั้น คือจะ
 เค็มด้วยทองไปหรือไม่เท่านั้น

ร.ท. ทองคำ คด้ายโฮภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวถึง ทนายเจ้าพนักงานพิทักษ์โดยตรง

ประการที่ ๑. กล่าวถึง ถ้าจะฟ้องระก้อขอให้ขับเจ้าพนักงาน
ให้พ้นลงหน่อย

ร.ท. ทองคำ คด้ายโฮภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวถึง มีอันคิดด้วย คงต่อไป

ที่ ๓/๕๘ วันที่ ๑๕ เมษายน วันคนโกลนทศก ๑๓๑
ถึง เจ้าพระยามรรษ

ด้วยแต่ก่อนๆ มา การเก็บภาษีที่ดินและโรงเรือน กรมพระคลัง
ข้างที่ยังไม่ได้เคยเสียภาษีให้ กับเจ้าพนักงานสรรพากรเลย มีคน ฉันทมา
ใคร่ตรวจดูแล้วเห็นว่าทรัพย์สินของฉันทซึ่งหลายที่เป็นส่วนตัว ก็ทั่ว
กับเป็นทรัพย์สินของคนธรรมดาคนหนึ่ง แต่เหตุใดฉันทมาเขาเปรียบ
แก่คนทั่วไป ซึ่งดูไม่เป็นการสมควรเลย ส่วนของ ๗ ผู้อื่นจะไปเก็บ
เขาก็มีเขา ของๆ ตัวเอง จะไปเก็บกับเขาได้ เพราะคนธรรมดา
ทั่วไป ใครที่มีทรัพย์สินเป็นที่ดินหรือโรงเรือนเมื่อถึงคราวที่เจ้าพนักงาน
งานจะเก็บภาษี เราก็ต้องเสียภาษีให้ กับเจ้าพนักงานตามส่วนมาก
และน้อย ของทรัพย์สินที่เรามีอยู่ ตัวฉันทเอง ถ้าหากในทาง
ราชการแล้ว ฉันทก็อาจฉันทเป็นคนธรรมดาคนหนึ่ง ทรัพย์สินของ
ฉันทมีอยู่ก็นับว่าเป็นส่วนมาก ถ้ารัฐบาลจะแบ่งผลประโยชน์ของฉันท

ที่ได้มาจากทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดบ้าง นั้นมีความยินดีเต็มใจจะเฉยให้
เป็นการอุทิศคุณชาติและบ้านเมืองอย่างคนสามัญด้วยเช่นกัน เพราะฉะนั้น
ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอให้เจ้าพระยาฯ เก็บภาษีอากรในที่ดิน
และโรงงานซึ่งนับว่าเป็นสมบัติของตัวฉันเอง อย่างเช่นที่ได้เคยเก็บ
มาจากคนอื่น ๆ ทั่วไบนั่น

สยามินทร์

นายทองอิน ภูวิวัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า การที่เราจะปรึกษาพระราชบัญญัติอากรมรดก และการรับ
อากรมรดกใหม่นี้ ปัญหาอยู่ที่เพราะว่า ถ้าจะเพิ่มข้อความ
ลงไปให้ชัดว่า พระราชมรดกซึ่งสืบเนื่องตกทอดแก่พระมหากษัตริย์
นั้น จะเก็บภาษีหรือไม่แล้ว คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเห็น
พ้องกันตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม มาตรา
๒ และ ๘ แล้วว่า พระราชทรัพย์ซึ่งตกทอดไปยังผู้สืบราชสมบัติ
นั้น ไม่ต้องเสียภาษี แต่ถ้าตกทอดไปยังผู้อื่นซึ่งไม่ใช่ผู้สืบราชสมบัติ
ต้องเสียภาษี เพราะฉะนั้น การที่สมาชิกผู้นั้นอภิปรายยกข้อความผิดไปให้
แก่ผู้ดำรงราชการแทนพระองค์ว่า ขอนั้นขอนั้น ไม่เป็นความประสงค์
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ดี หรือเห็นว่าผู้ดำรงราชการแทน
พระองค์ไม่ทรงพอพระทัยก็ดี เป็นความเข้าใจผิดทั้งนั้น เพราะว่า
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ได้มีพระราชโองการตอบมาแล้วว่า ว่า

พวกรักรัษย์สมบัติที่คกทอดไปยังผู้ที่ไม่ใช่ผู้สืบราชสมบัติจะต้องเสียภาษี
 นั้น พระองค์ก็ไม่ทรงรังเกียจอยู่ดี แต่จ้ถ้าทพยสมบัติต้องคกทอด
 ไปยังผู้สืบราชสมบัติก็ไม่ต้องเสียภาษีตามมติของคณะรัฐมนตรีอยู่แล้ว
 แต่มัแย้งกันอยู่เพียงว่า พระราชบัญญัติ อากรมฤคกนี้เราจำเป็นที่จะต้อง
 เพิ่มข้อความลงไปในพระราชบัญญัติ ให้ชัดเจนว่า จะมีข้อยบัญญัติว่า
 พระราชทรัพย์ซึ่ง คกทอดไปยังผู้สืบราชสมบัติ นั้นจะต้องเสียภาษีหรือ
 ไม่เท่านั้น โดยระเพาะความเห็นของข้าพเจ้า ตามมติของคณะ
 รัฐมนตรีก็ดี และตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญโดยทั่วไปก็ดี ก็ได้
 รับสอดคล้องต้องกันอยู่แล้วว่า พระราชทรัพย์ซึ่งรับสืบทอดคกกันลงไป
 นั้นไม่ต้องเสียภาษี ชัดเจนอยู่แล้ว บัญญัติข้อยบัญญัติเดียวว่า เราจะเพิ่ม
 เต็มลงไปให้ชัดเจนหรือไม่เท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่ากรที่เราจะเพิ่มให้
 ชัดเจนลงไปก็ไม่น่าจะเสียหายอะไร เราอาจจะเพิ่มข้อยเดียวตามมติของ
 คณะรัฐมนตรี โดยขย้านักถึงรัฐธรรมนูญทั่วไปซึ่งเป็นกฎหมายมันคง
 ถึงแม้เราจะเพิ่มก็มีผลเท่ากับไม่เพิ่ม แต่ถ้าเราเพิ่มแล้วจะทำให้กฎหมาย
 รัคกยุ่งขึ้นและกุกต้องตามพระราชประสงค์ของพระมหากษัตริย์

นายมังกร ดำเนิน กล่าวว่ ในเรื่อง อากรมฤคกและการ
 รับมฤคกนี้ ข้าพเจ้าได้เป็นกรรมาธิการอยู่ด้วยผู้หนึ่ง เดิมที่ร่าง
 พระราชบัญญัตินี้เก็บภาษีไปในทำนองกฎหมายอังกฤษ และในระหว่าง
 ที่กำลังพิจารณาร่างอยู่ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ลงมา

จนเห็นว่า ราษฎรของเรายากจนไม่มีเงิน ดังนั้นต้องมีแต่ทรัพย์สินสมบัติ
ถ้าผู้ใดขายชนมัตถ์แล้ว ทรัพย์สินสมบัติจะต้องขาย ทำให้เดือดร้อนแก่
ราษฎร จึงทรงแนะนำให้เปลี่ยนนโยบายในพระราชบัญญัติ^๕ เก็บภาษี
ใหม่ในทางกฎหมายฝรั่งเศษ ที่ประชุมกรมการได้ปฏิบัติตามพระบรม
ราชโองการ โดยแก่พระราชบัญญัติ^๕ ออกกรมฤๅชก^๕ หั้นเข้ามากฎหมาย
ฝรั่งเศษแล้ว ก็มีได้ทรงทักท้วงแต่ประการใดเลย มาบัดนี้ รัฐบาลก็ได้
รับรองแล้วว่า คราวนี้ปรอบเปอเร^๕ ติไม่ต้องเสียออกกรมฤๅชก และยอมที่
จะส่งมันทักไปยังกระทรวงการคลัง และทั้งการเก็บภาษีก็อยู่ในหน้าที่
ของคณะบริหาร คือคณะรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้นเอง
ถ้าไม่ทรงใจดวงใจคณะรัฐบาลแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าจะทำให้ราษฎรไม่
ใจดวงใจในรัฐบาลยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงใจดวงใจรัฐบาล เพราะ
ฉะนั้นไม่สมควรเลยที่จะแก้ไขในข้อนี้ ควรจะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๘
คือ ลงคะแนนลับ เพราะฉะนั้นขอให้ลงคะแนนลับในข้อนี้ว่าควรหรือ
ไม่ควรเท่านั้น

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า
ข้อใดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ประสงค์จะให้เดิมนั้น เนื่องมา
จากที่ว่า ตามความเข้าใจของข้าพเจ้า เห็นอย่างนั้นว่า โดยเฉพาะ
ทรัพย์สินสมบัติซึ่งเป็นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยส่วนพระองค์นั้น

พระองค์ยินดีเสมอที่จะยอมเสียภาษีอย่างบุคคลธรรมดา แต่ด้วยทรัพย์สิน
 ซึ่งประทับพระเกียรติยศ หรือเรียกว่า คราวน์ปรออบเปอร^{๕๒} ตันนั้น ไม่ควร
 จะเสียภาษี ทั้งนี้เราควรคำนึงว่าพระราชบัญญัติอากรมฤตกเป็นพระราช
 บัญญัติชนิดไหน พระราชบัญญัติอากรมฤตก^{๕๓} เป็นพระราชบัญญัติ
 ซึ่งเก็บภาษีจากทรัพย์สินมรดกของบุคคลผู้มรณภาพ ทั้งนี้ขอให้สังเกตว่า
 คราวน์ปรออบเปอร^{๕๔} ตัน เป็นทรัพย์สินมรดกของบุคคลหรือไม่ คราวน์ปรออบ
 เปอร^{๕๕} ตันยอมจะต้องไม่ใช่ทรัพย์สินมรดกของบุคคล แต่หากเป็นทรัพย์สินมรดก
 ของประเทศ มีเขาได้เพื่อประทับพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว พระราชบัญญัติกำหนดไว้ชัดเจนแล้วว่า จะเก็บจากคราวน์ปรออบ
 เปอร^{๕๖} ตันไม่ได้ ทั้งนี้เราจะเดิกลงไปว่า เก็บจากคราวน์ปรออบเปอร^{๕๗} ตัน
 เช่นนี้ ควรหรือไม่ควร ททรัพย์สินมฤตกซึ่งไม่ใช่ของบุคคลถ้าจะเดิกลงไป
 ค่ายๆกับเดิกลงไปว่า เหมือน หรือ บำไม่ ซึ่งเป็นของหลวงไม่ค้อง
 เสียมฤตก อย่างนี้เป็นต้น เมื่อไม่ใช่ทรัพย์สินมรดกของบุคคลแล้ว เขียน
 ลงไปในกฎหมายว่า ทรัพย์สินมรดกที่ไม่ใช่ของบุคคลไม่ต้องเสียภาษีเช่น
 รัชกาลเจ้าเห็นว่าจะผิดแนวของกฎหมาย จะเทียบดูในกฎหมายอาชญา
 กก็ได้ เป็นต้นว่ากฎหมายอาชญาที่กำหนดไว้ว่า คดีหomicide ต้องมีโทษ
 แล้วเราจะเขียนเดิกลงไปว่า ไม่คดีหomicide ไม่มีโทษ อย่างนี้ ควรแก่การ
 เขียนกฎหมายแล้วหรือ พระราชทรัพย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 นั้นน่าจะอยู่ที่ว่า ถ้าหากว่าไม่กำหนดเขาไว้ ให้แน่นอนว่าอะไรเป็นพระราช

ปรอบเปอร ต ะไรเป็นไปรเวตปรอบเปอร ตแต่จ การที่จะเก็บภาษี
 มฤตกะไร ะไรกัน อาจจะทำครวณปรอบเปอร ตไปเป็นไปรเวต
 ปรอบเปอร ตก็ได้ ต่อไปแต่ครวณปรอบเปอร ตก็จะต่น้อยถอยลง
 แต่เพื่อจะให้มันไปตามพระราชประสงค์เช่นนั้น เขียนเข้าไว้ในพระราช
 บัญญัติอากรมฤตกะได้ผลหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่ามันเป็นผลเลย เพราะ
 ว่าครวณปรอบเปอร ตคืออะไร ไม่ปรากฏชัดในพระราชบัญญัติอากรม
 มฤตก หรือไม่แจ้งได้ว่าครวณปรอบเปอร ตคืออะไร เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าเห็นว่ามันไม่ถูก เพื่อที่จะให้มันไปตามพระราชประสงค์ของพระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว เราควรจะทำอีกรูปหนึ่ง เราควรจะทำ
 พระราชบัญญัติใหม่ซึ่งพระราชบัญญัติหนึ่ง กำหนดไว้ให้ชัดว่าอะไร
 เป็นครวณปรอบเปอร ต ะไรเป็นไปรเวตปรอบเปอร ต ไม่ให้เสียกนทง
 สองฝ่าย เราไม่เสียหลักกฎหมายด้วย เราไม่ให้เสียวิธีการของ
 กฎหมายด้วย ที่นี้เป็นสภานิติบัญญัติ เราเขียนกฎหมายขึ้นมาแล้ว
 สมควรแล้วหรือที่เราตกลงไปแล้ว เราก็มาแก้ความตกลงของเราเสีย
 คือในทำนองที่จะทำให้เสียหลักกฎหมาย เห็นว่าไม่ควรแก้เลย ถ้าเกรง
 จะไม่ตรงต่อพระราชประสงค์ เราทำเช่นนั้นจะดีกว่า คือตราพระราช
 บัญญัติขึ้นมาใหม่กำหนดให้ชัดว่า ะไรเป็นครวณปรอบเปอร ตแต่จ จะ
 ได้เป็นบรรทัดฐานต่อไป แล้วจะไม่มีปัญหาโต้เถียงกันอีกต่อไปเลย
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นไม่ควรแก้เลย

พล.ท. พระยาเทพหัสดิน ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวอ้างตามบทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ให้ เติมความลงในร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก พ.ศ. ๒๔๗๖ ว่าพระราชทรัพย์สิ้นใต้อันเป็นพระราชมฤตกตกไปยังผู้อื่น นอกจากผู้สืบราชสมบัติต้องเสียอากรมฤตก นอกจากนั้นเป็นพระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ไม่ต้องเสียอากรมฤตก นั้น ฝ่ายคณะรัฐมนตรี และนายกฤษฎีกาพิจารณาร่างกฎหมายเห็นต้องกันว่า พระมหากษัตริย์ทรงเป็นบรมราชสืบบิตคือเนื่องกันเป็นต้นคดี จึงมีมติสัมมัตตว่าพระมหากษัตริย์ไม่อาจขมย เพราะฉะนั้นการที่พระราชทรัพย์สิ้นใต้ออกจากพระมหากษัตริย์องค์หนึ่งไปยังพระมหากษัตริย์องค์ที่สืบราชสมบัติ เป็นการตกไปโดยทางสืบราชสมบัติ มิได้เป็นมฤตกตามความในพระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก และนายกฤษฎีกาเห็นว่าตามที่คณะรัฐมนตรีลงมติเช่นนั้น ทั้งได้ตั้งกระทรวงการคลังตามนั้นแล้ว เป็นการพอแก่การแล้ว รวมความว่ารัฐบาลไม่ประสงค์จะเติมข้อความตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประสงค์ให้เติมลงในพระราชบัญญัตินั้น จึงพเจ้าเห็นว่า การเปล่งกฎหมายมีแต่ให้เดิมและวิธีที่จะแปลได้หลายอย่าง หลายประการ ประกอบทั้งเมื่อเปลี่ยนตัวผู้บังคับบัญชาการใช้กฎหมายก็มีการแปลเปลี่ยนแปลงไปอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งมทั้งในเมืองไทยและเมืองต่างประเทศ การเขียนกฎหมาย ควรเขียนลงให้ชัดตามความเจตนาที่จะให้เห็นเป็นประการหนึ่งประการใด ไม่ควรที่จะเขียนเปิดช่องให้มทั้งทาง โตเถียงเปลี่ยนแปลง

แสดงความเห็นตามกาล ตามที่อาจจะเป็นไปได้ ซึ่งในเรื่องที่แสดงความ
 ในพระราชบัญญัติอากรมฤตกนี้ ที่ว่าด้วยอากรมฤตกของพระราชทรัพย์
 ตกต่างเดิมนั้น ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามความคิดของคนในสมัย
 ต่างๆก็ได้ อีกประการหนึ่ง ตามมาตรา ๕ ในพระราชบัญญัติอากรมฤตก
 ก็มีบัญญัติว่า “เมื่อบุคคลใดตายภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เว้น
 แต่จะมีบทบัญญัติเป็นอย่างอื่น ให้เรียกและเก็บอากร ฯลฯ” ถ้าไม่มีข้อ
 บัญญัติดังกล่าวไว้ให้ชัด ยกเว้นการเก็บอากรมฤตกพระราชทรัพย์ ดินที่เป็น
 พระราชมฤตก ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น พระราชทรัพย์ ดินที่เป็นพระราช
 มฤตก ซึ่งตกไปแก่ผู้สืบราชสมบัติ ในฐานะเป็นพระราชทรัพย์ ฝ่ายพระมหา
 กษัตริย์ ก็อาจจะถูกแปลว่าต้องให้เสียอากรมฤตกด้วย แต่เมื่อ
 คณะรัฐมนตรีได้ลงมติแล้วว่า พระราชทรัพย์ที่เป็นพระราชมฤตก ตกไปยัง
 ผู้อื่น นอกจากผู้สืบราชสมบัติของเสียอากรมฤตก นอกจากนั้นเป็น
 พระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ไม่ต้องเสียอากรมฤตก ดังนั้นแล้ว ผู้
 ไม่มีเหตุที่น่าจะรังเกียจอันใดที่จะลงข้อความไว้ให้ชัดในพระราชบัญญัติ
 เพื่อจะกันข้อโต้แย้งที่อาจจะมิในเบื้องหน้า จึงขอเสนอให้ลงข้อความที่
 กล่าวแล้วต่อไปในมาตรา ๕ ว่า “เว้นไว้แต่พระราชทรัพย์ที่เป็นพระ
 ราชมฤตกตกไปยังผู้อื่น นอกจากผู้สืบราชสมบัติ ต้องเสียอากรมฤตก
 นอกจากนั้นเป็นพระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ ไม่ต้องเสียอากร
 มฤตก”

ประชาชนต่าง ๆ ต่างว่า มีข้อพิพาทในเรื่องว่า ไม่ควรเพิ่มเติม
ตามนี้ มีหลายท่านแล้ว แต่ที่เห็นว่าควรเพิ่มเติม มีเจ้าคุณเทพคนเดียว
เพราะฉะนั้นถ้าท่านผู้ใดเห็นความเลื่องเจ้าคุณเทพ ๆ ไปรตอภิปราช

ขุนวรดิษฐ์ครุณเดวย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย ภาต่างว่า ที่
จริงปัญหาเรื่องนี้ไม่จำเป็นจะต้อง โต้เถียง กันถึงเรื่องว่าพระราชทรัพย์นั้นเป็น
พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์หรือไม่ใช่ ที่จริงจะเป็นพระราชทรัพย์ส่วน
พระองค์หรือไม่ใช่พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ดังที่เข้าใจว่าเป็นพระ
ราชทรัพย์เพื่อบารมีก็ตาม พระราชทรัพย์ทั้ง ๒ ประการนี้รวบรวมความว่า
เป็นพระราชสมบัติทั้งหมด ร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกก็ได้ทำไป
แล้วนั้น เราไม่ใช่แยกเลย เพราะฉะนั้นเมื่อเราไม่แยก ตามความเข้าใจ
ของเรา เราคงถือว่าเงินพระราชทรัพย์ของพระราชทานนั้น ทั้งส่วน
พระองค์ หรือไม่ใช้ส่วนพระองค์ก็ตาม เงินพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวมีพระราชประสงค์อยู่ชนิดเดียว เพื่อให้เป็นการง่ายเข้า หรือเพื่อไม่
ให้ผู้ที่มิใช่พนักงานกฎหมายอ่านเข้าใจความง่ายเข้า จึงขอให้แยกว่า
ถ้าทรัพย์สินสมบัติที่ไม่ใช่ส่วนพระองค์หรือส่วนพระองค์ก็ตามคงไปยังผู้อื่น
ไม่ใช่ผู้รับราชสันตติวงศ์จึงควรให้เก็บอากรมฤตก ถ้าหากว่าทรัพย์สิน
สมบัติเหล่านั้นตกไปยังผู้รับราชสันตติวงศ์แล้วไม่ต้องเก็บ ก็การเขียน
กฎหมาย เราต้องการจะให้ผู้อ่านกฎหมายเข้าใจได้ง่ายที่สุดอยู่แล้ว
แล้วเรามาเขียนกฎหมายไว้กว้าง ๆ อย่างนี้ คิดดูเถิดว่าคนในประเทศ
สยาม ที่จะมีสัมมรดกซึ่งเหมือนอย่างท่านทงหลาย ที่เน้นนักกฎหมาย

แสดงความเห็นตามกาถ ความที่อาจจะเป็นไปได้ ซึ่งในเรื่องที่แสดงความเป็น
 ในพระราชบัญญัติอากรมฤตกนี้ ที่ว่าด้วยอากรมฤตกของพระราชทรัพย์
 ที่ต่างแต่นั้น ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามความคิดของคนในสมัย
 ต่างๆก็ได้ อีกประการหนึ่ง ตามมาตรา ๕ ในพระราชบัญญัติอากรมฤตก
 ที่มีบัญญัติว่า “เมื่อบุคคลใดตายภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เว้น
 แต่จะมีบทบัญญัติเป็นอย่างอื่น ให้เรียกและเก็บอากร ฯลฯ” ถ้าไม่มีข้อ
 บัญญัติดังกล่าวไว้ให้ชัด ยกเว้นการเก็บอากรมฤตกพระราชทรัพย์ สันที่เป็น
 พระราชมฤตก ดังที่ได้อธิบายมาแล้วนั้น พระราชทรัพย์ สันที่เป็นพระราช
 มฤตกซึ่งตกไปแก่ผู้สืบราชสมบัติ ในฐานะเป็นพระราชทรัพย์ ฝ่ายพระมหากษัตริย์
 ก็อาจจะถูกแปลว่าต้องให้เสียอากรมฤตกด้วย แต่เมื่อ
 คณะรัฐมนตรีได้ลงมติแล้วว่า พระราชทรัพย์ที่ เป็นพระราชมฤตก ตกไปยัง
 ผู่อื่น นอกจากผู้สืบราชสมบัติต้องเสียอากรมฤตก นอกจากนั้นเป็น
 พระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ไม่ต้องเสียอากรมฤตก ดังนោះ คุณ
 ไม่มีเหตุที่น่าจะรังเกียจอันใดที่จะตั้งข้อความไว้ให้ชัดในพระราชบัญญัติ
 เพื่อจะกันข้อโต้เถียงที่อาจจะมิในเบื้องต้น จึงขอเสนอให้ตั้งข้อความที่
 กต่างแล้วคือไปในมาตรา ๕ ว่า “เว้นไว้แต่พระราชทรัพย์ ที่เป็นพระ
 ราชมฤตกตกไปยังผู่อื่น นอกจากผู้สืบราชสมบัติ ต้องเสียอากรมฤตก
 นอกจากนั้นเป็นพระราชทรัพย์ฝ่ายพระมหากษัตริย์ ไม่ต้องเสียอากร
 มฤตก”

ประธานสภาฯ กล่าวว่ามีข้อพิพาทในเรื่องว่า ไม่ควรเพิ่มเติม
ตามนี้ มีหลายท่านแล้ว แต่ที่เห็นว่าการเพิ่มเติม มีเจ้าคุณเทพคนเดียว
เพราะฉะนั้นถ้าท่านผู้ใดเห็นตามเสียงเจ้าคุณเทพฯ ไปรคอภิปราย

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเจดีย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวถึง
จริงปัญหาเรื่องนี้ไม่จำเป็นจะต้อง ได้ถึง กันถึงเรื่องว่าพระราชทรัพย์นั้นเป็น
พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์หรือไม่ใช่ ที่จริงจะเป็นพระราชทรัพย์ส่วน
พระองค์หรือไม่ใช่พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ดังที่เขาใจว่าเป็นพระ
ราชทรัพย์เพื่อมารมีก็ตาม พระราชทรัพย์ทั้ง ๒ ประการนี้เราวมความว่า
เป็นพระราชมรดกทั้งหมด ร่างพระราชบัญญัติอากรมรดกที่จัดทำไป
แต่นั้น เราไม่ได้แยกเลย เพราะฉะนั้นเมื่อเราไม่แยก ตามความเข้าใจ
ใจของเรา เราต้องถือว่าเป็นพระราชทรัพย์ของพระราชทานนั้น ทั้งส่วน
พระองค์ หรือไม่ใช้ส่วนพระองค์ก็ตาม แล้วยังพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวมีพระราชประสงค์ขอยุติคดี เพื่อให้เป็นกร่าง่ายเข้า หรือเพื่อไม่
ให้ผู้ที่ไม่ใช่ นักศึกษากฎหมายอ่านเข้าใจความง่ายเข้า จึงขอให้แยกว่า
ถ้าทรัพย์สมบัติที่ไม่ใช่ส่วนพระองค์หรือส่วนพระองค์ ก็ตามตกไปยังผู้อื่น
ไม่ใช่ผู้สืบราชสันตติวงศ์จึงควรให้เก็บอากรมรดก ถ้าหากว่าทรัพย์
สมบัติเหล่านั้นตกไปยังผู้สืบราชสันตติวงศ์แล้วไม่ต้องเก็บ ก็ควรเขียน
กฎหมาย เราต้องการจะให้ผู้อ่านกฎหมายเข้าใจได้ง่ายที่สุดอยู่แต่
แต่เราเขียนกฎหมายไว้กว้าง ๆ อย่างนี้ คิดดูเถอะว่าคนในประเทศไทย
สยาม ที่จะมีสมบัติถึงซึ่งเหมือนอย่างท่านทั้งหลาย ที่เป็นนักกฎหมาย

ชนมกคน ข้าพเจ้าคิดว่ามีจำนวนน้อยที่สุด ด้วยเหตุนี้แหละ ข้าพเจ้า
จึงเห็นว่าควรที่จะเขียนลงไปให้แจ่มแจ้งทีเดียว ว่าถ้าไม่ใช่รัชชทายาท
แล้วก็ให้เก็บอากรมฤตก

นายเด่มียศ หงส์ประภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดอยุธยา กล่าวว่
ทำที่ต่งภาฯของเราได้ดำเนินการมาแล้ว เราเอาแบบอย่างของอารยะประ
ภค์เขา ที่มีลักษณะและแบบการปกครองคล้ายของเรา ฉะเพาะ
อย่างยังคือประเทศอังกฤษ ถ้าจะมองดูตามประวัติศาสตร์แล้ว แม้ใน
อังกฤษก็ตั้งแต่มโนคินพระนางแอนน์มาจนถึงบัดนี้ ไม่มีกษัตริย์
องค์ใดที่เขาจะถ้าวีพดลคิดขจัดขึ้น เมื่อต่งภาฯได้ตั้งมติไป เพราะฉะนั้น
เราไม่ควรยอมให้พระเจ้าแผ่นดินของเราขึ้นมือเข้าเกี่ยวข้องในเรื่องนี้ด้วย
แต่ตามรัฐธรรมนูญของเรา มีตัวบทบอกว่า พระเจ้าแผ่นดินจะทำการ
ใด ๆ ก็ตาม โดยทางนิติบัญญัติ มีบทบัญญัติบอกว่า โดยคำแนะนำ
และยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น และไม่มีบทบัญญัติว่าให้
ต่งภาฯ ทำตามคำแนะนำและยินยอมของพระมหากษัตริย์ เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะเพิ่มเติม

นายต่งวาง ศรัทธาโรจน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี กล่าวว่ ในเรื่อง
ที่ข้อความควรจะปรากฏเป็นตัวบทชัดเจนหรือไม่ จะเป็นนักศึกษาก็
ไม่ก็ตาม ถ้าหากว่าในตัวบทไม่มีข้อความชัดเจนแล้ว ก็ยอมเป็น

บัญญัติอยู่ เพราะฉะนั้นปัญหาจึงมีในชั้นนี้ว่า ข้อความที่พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทักท้วงนั้นเป็นความจริงหรือไม่ เพื่อจะตัด
ปัญหาข้อยุ่งยากข้อนี้ แม้ว่าคืบของรายังไม่มีอยู่ ข้าพเจ้าเชื่อว่า
สภาฯ ของเราต้องเคารพต่อความจริง เคารพต่อความเป็นธรรม นี้
ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งข้อความในรัฐธรรมนูญของเรามีปรากฏ
ชัดอยู่แล้วว่า พระมหากษัตริย์ของเราทรงเป็นประมุข ทรงเป็นทศ
กัณฐ์ มีอำนาจที่จะทักท้วงได้ตามรัฐธรรมนูญ ถ้าหากว่าข้อ
ความที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทักท้วงนั้นตรงต่อความจริง
เพื่อจะเป็นการตัดปัญหาข้อยุ่งยากในภายหน้าแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่า เรา
ควรจะปฏิบัติคืออยู่ ๒ ประการ ประการที่ ๑ เคารพต่อความเป็นธรรม ประ
การที่ ๒ เคารพหลักการต่อประมุขของเรา แล้วจะเป็นการถูกต้อง และ
เป็นเกียรติศักดิ์แก่สภาฯ อย่างยิ่ง

หัตถ์ของนรินทร์ประดาตรีเวช ผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวไว้
ข้าพเจ้าเห็นควรแก้ตามที่สมาชิกผู้หนึ่งเสนอ เพราะการแก้ไขโดยความ
ไป หรือโดยผลประการใด นอกจากนั้นยังเป็นการทำให้พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวพอพระราชหฤทัย และเรื่องนี้เป็นเรื่องเล็กน้อย และ
สภาฯ นี้ควรจะเป็นสภาฯ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงไว้วาง
พระทัย เพื่อจะนำความเจริญมาสู่ชาติต่อไป

ก. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่่าสภา
 ของเราได้รับรองว่่า พระราชทรัพย์แผ่นดินซึ่งเป็นเกียรติยศของแผ่นดิน
 นั้น เราจะไม่เก็บหรือไม่ ถ้าสภาของเรารับรองว่่าไม่เก็บ ก็
 เหตุใดนั้ เราจึงจะต้องไปแก้ ไขกฎหมายที่เราได้ทำเสร็จไปแล้ว ตาม
 จริยว่่า โดย ฉะเพาะอย่างนี้ผู้แทนราษฎรทั้งหลายมีความเคารพต่อของค้
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่เสมอ มิใช่ว่่าไม่เคารพ แต่กฎหมาย
 ของเราทำได้ทำเสร็จไปเรียบร้อยแล้ว จะมาแก้บ่อย ๆ ข้าพเจ้าเห็นว่่าจะ
 ไม่เป็นการเคารพต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเลย มิใช่ว่่าจะทำให้
 เราเกิดความรู้สึกเคารพต่อในหลวงเลย การทำอะไรด้วยความตั้งใจค้
 ต่อชาติหนึ่งค้คือ ความเคารพต่อประมุขของชาติเรานั้นเอง

นายเตียง ไชยกาต ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่่า
 ข้าพเจ้าสงสัย ขอเรียนถามท้ทั้ง เมื่อกว่่า จะให้อภิปรายได้ฉะเพาะ
 ฝ่ายไหนไม่ทราบ ข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจ

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ก็ขออยากรู้ฟังว่่าในทางตรงกันข้าม
 ค้คือผู้ท้เห็นว่่าควรแก้ มีมาก ผู้ท้เห็นว่่าไม่ควรแก้ ก็ควรจะได้อภิปรายบ้าง
 เพื่อแสดงความคิดเห็น เมื่อเป็นการสมควร ข้าพเจ้า ก็จะได้ลงมติด้วยว่่า
 แก้หรือไม่แก้ เท่านั้น

นายสวัสดิ์ ยุวะเวศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่
 ข้าพเจ้าเห็นควรจะแก้ ที่เห็นว่าควรแก้ ก็เพราะว่านายก๊วยของที่ปรึก
 ษากฎหมายได้บอกไว้แล้วว่าคราวนี้ปรอบแปลว ทหรือทวิพัยสัมบัติประจำ
 ครระกุด ปรระดับเกียรติยศของพระเจ้าแผ่นดินนี้ ในหลักกฎหมาย
 ทักไป ก็ถือว่าพระเจ้าแผ่นดินไม่ค้าย และไม่เก็บอากรมฤตภ มัคนี้
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่เมืองนอก และ ประพาสไปทั่ว ๆ ทุก
 ประเทศ อย่างน้อยที่สุดท่านจะต้องได้ตามทัก ๆ ไปว่าความจริงเพียงไร
 ถึงแม้ว่าความจริงจะเป็นอย่างไรนายก๊วยของเส่นขอแล้ว ก็พระเจ้าอยู่หัว
 ยงขันให้จึงไว้ ใน กฎหมายให้ชัดเจนไปอีก ถ้ากฎหมายนี้ได้รับความ
 หมาย ก็ไม่เส่นภาาได้รับความหมาย ต้องเป็นพระเจ้าอยู่หัวได้รับ ความ
 หมาย เพราะฉะนั้นควรจะคงไว้ตามนั้น โนเมื่อตุงไปแต่ก็ไม่ไค้ผิด
 และไม่เส่นผลอะไร

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่
 ข้อ ที่ ได้ข้งกัน โน ที่ประชุมในขณะนั้น ทำให้ ข้าพเจ้าเกิดความสงสัย
 ขันมาอย่างหนึ่ง คือว่าพระราชดำรัสทักทวงของพระเจ้าอยู่หัวตาม
 มาตรา ๓๘ นี้ เป็นรูปบุคคลที่มรูปบุคคล ที่สภานจะพึงตงมติเส่นไว้
 โนตัวด้วยหรือไม่ หมายความว่า ถ้าสภาน ตงมติให้เป็นอันแก้
 ตามพระราชดำรัสนั้น จะถือว่าข้อความตามพระราชดำรัสทักทวงนั้น
 เป็นบุคคลที่พึง กรอกข้อความตงไปในกฎหมายหรือไม่ หรือว่าคณะ

รัฐมนตรีจะรับผิดชอบของพระบรมราชโองการแก่ ขอนยังสงสัยอยู่มาก ถ้า
ลงไปแล้วจะเกิดผลอย่างไรยังไม่ทราบ

ประธานสภาฯ กล่าวว่ เขาได้ เป็นปัญหาที่หลัง ปัญหาที่เรา
อภิปรายกันว่าจะแก้หรือไม่แก้ ส่วนว่าจะแก้อย่างไร เขาได้ เป็น
ปัญหาที่สอง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
ปัญหาเรื่องข้าพเจ้าพึ่งแต่ วรศักดิ์ไม่สบายใจ เพราะเป็นปัญหาที่วาง
พระมหากษัตริย์ กับสภาฯ ในเรื่องสำคัญคือว่า เกรวอนปรอบเปอร์ตจะ
ต้องเสียภาษีหรือไม่ คณะรัฐมนตรีได้บันทึกแล้วว่ไม่ต้องเสียภาษี
และได้ทูลไปยังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้ทรงตอบมาว่
ไม่ทรงรังเกียจตามที่คณะรัฐมนตรีกระทำไปนั้น แต่มีพระราชประสงค์
ให้เป็นหลักฐานมั่นคง อยากจะให้ มีปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติอากร
มฤตกด้วย เท่าที่ข้าพเจ้าได้ฟังท่านสมาชิกได้อภิปรายมาแล้ว ฝ่าย
หนึ่งว่ไม่ต้องแก้ เพื่อรักษาเกียรติศักดิ์ของสภาฯไว้ ข้าพเจ้าก็พอ
ใจ อีกฝ่ายหนึ่งว่ควรแก้ เพื่อรักษานาพระทัยของพระมหากษัตริย์
ข้าพเจ้าก็อยากได้ ทั้งข้าพเจ้าไม่ ว่จะไปทางไหน ข้าพเจ้าอยากได้
ทั้งสองทาง ทั้งข้าพเจ้าอยากจะไปทั้งทางเกรวอนปรอบเปอร์ตไม่ต้องเสีย
ภาษี แต่ไม่จำเป็นจะต้องลงไป ในพระราชบัญญัติ คือไม่ให้เสีย
เกียรติศักดิ์ของสภาฯ ไม่จำเป็นจะต้องลงไป ในพระราชบัญญัติ สภาฯ

มีอำนาจที่จะคิดว่าไม่ใช่ทรัพย์สินบุคคลอื่นจะต้องเสียภาษี ตามมาตรา ๖
 ๖ อันตราฯ พึงทำได้ นั้นเป็นเหตุคดีเหมือนกัน และจะเป็นทางกลางไม่
 เสียทั้งสองอย่าง และขอเสนอข้อสมมติของทนายว่าต้องทำคดี ถ้าทำ
 อย่างนี้จะได้อะไร ไม่เสียทั้งสองอย่าง คือถ้า ๖ ตัดความเสียของจำ
 คุกก่อนประมวลประมวล ๖ นั้นมีทรัพย์สินอื่นที่จะต้องเสียภาษีตามมาตรา ๖ แล้ว
 ไม่จำเป็นจะต้องแก้ไขในพระราชบัญญัติ และไม่เสียเกี่ยวกับคดีของ
 ๖ และพระมหากษัตริย์ก็ได้มีคำสั่งประณาม แต่ข้อเท็จจริงได้
 เสียทั้งสองอย่าง คือได้เกี่ยวกับคดีของ ๖ ได้ และรักษาน้ำพระทัยของ
 พระมหากษัตริย์ได้ ได้ทั้งสองอย่าง ข้าพเจ้าขอให้สมมติคดี

จุดคนวิชาศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
 บัญญัติที่เราได้ ได้เกี่ยวกับในเรื่องนี้ มีปัญหาว่าใน เรื่องร่างพระราชบัญญัติ
 ได้พระราชทานคืนมายังสภาฯ นี้ เราควรจะได้ปรึกษาแก่ตามพระราชประ
 ๖ เช่นนั้นหรือไม่ ในข้อนี้เมื่อได้ขานดูตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๘ แล้ว
 ข้าพเจ้ามีความเห็นไปในทางที่ว่า มาตรา ๓๘ ที่ว่าถ้าพระมหากษัตริย์
 ไม่ทรงเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินั้น จะได้พระราชทานคืนมายัง
 สภาฯ ภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำร่างมาทูลเกล้าฯ ถวายก็
 หรือมิได้ พระราชทานคืนมายังสภาภายใน เดือนหนึ่งนั้นก็ สภาฯ จะ
 ต้องปรึกษากันใหม่และออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีเรียก ชื่อ ๖ ๓ ๖ ความ
 หรือความที่ปรากฏชัดเช่นนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เรื่องรัฐธรรมนูญนั้น พระมหากษัตริย์ย่อมไม่มีสิทธิ์ในการที่จะเสนอนิติบัญญัติแก่พระราชบัญญัติว่าเป็นอย่างไร แต่ว่าข้าพเจ้าไม่ใช่รัฐธรรมนูญ ซึ่งจะสามารถอธิบายได้ วิธีตั้งร่างพระราชบัญญัติไม่เห็นชอบด้วยมายังสภาฯ นั้น ไม่มีประเทศใดที่ใช้รัฐธรรมนูญได้เคยกระทำ ความเห็นโดยฉะเพาะนี้ขอจะให้หม่อมเจ้าจรรยาใจทยากรฯ ที่เป็นกรรัฐธรรมนูญและนิติรัฐประศาสน์ ได้ทรงอธิบายว่าในการตั้งคณมนสิทธิขอแก้หรือไม่ หรือจะตั้งคณด้วยวิธีว่าไม่เห็นชอบด้วย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าใคร่จะขอความเห็นที่ประชุมกันว่า เราจะคงมติกันได้ หรือยัง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า นิติคดีของข้าพเจ้าเมื่อศกนี้ใคร่รับรองหรือไม่

มีสมาชิกรายอื่นรับรอง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า เพราะฉะนั้นเป็นนิติคดีแล้ว

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ก็ข้าพเจ้าเตรียมมาแต่ใจว่า ไม่ หรือเอา เสียก่อน ถ้าว่าเอา เราจะคงมตินั้นประการใด ข้าพเจ้าไม่คิดไว้แล้ว จะได้พูดที่หลัง ถ้าท่านมีความเห็นจะเสนอนั้นก็ควรเสนอในเวลานั้น เพราะฉะนั้นขอจะทราบว่าจะคงมติได้หรือยัง

นายมงคล วัคณวิจิตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ก่อนที่จะลงมติ ข้าพเจ้าขอถ่วงถึงความรักใจที่ควรจะถ่วง
 ในปัญหาแห่งกฎหมายลูกนั้นคือว่า ในการปกครองตามวิถีทางแห่ง
 รัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓ ว่าอำนาจอธิปไตยย่อมมาจากประชาชน มติ
 สภา อันใช้อำนาจอธิปไตยแทนประชาชนนั้น เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะ
 ต้องออกกฎหมายอันหนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติและเห็นว่าการ
 จะประกาศใช้ทันที โดยความจำเป็นนั้น มติพระมหากษัตริย์ได้
 ทรงให้เปลี่ยนแปลงใหม่ ในฐานะส่วนต่อข้าพเจ้าก็ดี ท่านสมาชิกผู้
 เกียรติทั้งหลายก็ดี ประชาชนชาวสยามทั่ว ๆ ไปก็ดี ย่อมทอดใจทรง
 ไว้ ซึ่งพระมหากษัตริย์ ประคองบิดามังเกิดเกล้าฯ ปัญหาจึงมีว่า ถ้าเรา
 จะทำไปเพื่อความเจริญของประเทศชาติแล้ว ท่านส่งถนัดมาดังนี้ ผิด
 หรือถูก ทางใดถูกทางใดผิด ถ้าเราทำผิด สภาผู้แทนราษฎรซึ่งใช้
 อำนาจสูงสุดในประเทศ จะเป็นที่ยึดมั่นแก่ประเทศชาติ ไม่มีปัญหา
 เราจะต้องแก้ เพื่อความเจริญของประเทศ แต่ถ้าหากว่าเราไม่ผิด เรา
 ทำถูก เพื่อความเจริญของประเทศแล้ว เราจะไปแก้ด้วยเรื่องอะไรกัน
 สำหรับกรณีรองนักปราชญ์กฎหมาย หรือที่ปรึกษาของประเทศเราก็คือ
 คณะรัฐมนตรีก็ดี ตลอดจนข้าพเจ้าเองก็ไม่ว่าจะชอบดม ๆ ไป ได้
 ใช้พิจารณาญาณแล้ว โดยรอบคอบ เหมือนกันว่า เราไม่ผิดอะไรโดย
 แก่หรือไม่แก่ ได้ผิดเท่ากัน ก็เหมือนนั้นได้ผิดเท่ากัน ในข้อที่ว่าความผิด

ทั่ว ๆ ไปแห่งกฏหมายนั้น พระเจ้าแผ่นดินยอมไม่ตาย หรือไม่ถวายชนม์
 เมื่อไม่ถวายชนม์แล้ว เราก็ก้มเก็บ ก็เมื่อเราออกกฏหมายเก็บภาษี
 หนี้เพราะเมื่อตายลง เมื่อไม่ตายแล้วเราก็ก้มเก็บ เพราะฉะนั้นไม่มี
 ปัญหาอะไรที่จะผิด ควรแล้วหรือที่ท่านสงสัยก็ ผู้ที่เก็บคิ๊งหลาย จะ
 เอาความไม่ผิดของประชาชนมาพด่าเสีย เราไม่ผิดเราก็ก้มทำไม ท่าน
 ไม่นึกถึงประวัติของสภาฯ อันครคราตรังคิ๊งอยู่ชั่วนิรันดร์ของเรานี้
 บ้างหรือ ข้าพเจ้าปรารถนาซึ่งนักที่จะให้สภาฯ เราเข้มแข็ง แต่ทำไม
 ใช้แข็งกร้าง เข้มแข็งไปในทางที่ถูกต้อง ที่งาม ที่ชอบธรรม ไม่ใช่
 กร้างไปในทางที่ผิดก็ไม่แก่ ไม่ผิดก็ไม่แก่ เช่นนั้นเราไม่ปรารถนา
 ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะให้มันไปในทางที่ถูกต้องที่งาม ข้าพเจ้าปรารถนา
 เช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อเราเดินทางไปในทางที่ถูกต้องแล้ว ข้าพเจ้า
 เห็นว่าเราทำไม่ผิด เราเดินไปยังความจริง สิ่งไรซึ่งเราทำแล้วคงมีคดี
 ที่จะถือได้ซึ่งธรรม โดยเห็นพร้อมกันว่าเมื่อเราทำถูกต้อง แล้วก็ไม่
 ควรแก่ ในกาที่เราจะทำตามนั้น ประคองว่าบิดาซึ่งปกครองบุตร บุตร
 ที่ค้ำยอมเคารพต่อบิดา และคอยระวังป้องกันไม่ให้บิดาผิดพลาด เพราะ
 ว่าความผิดพลาดของบิดานั้นก็คือความเสื่อมเสีย ก็คือความไม่เจริญของ
 ครอบครัว บุตรที่ดีที่รักบิดาย่อมจะต้องช่วยเหลือประคับประคองบิดา
 เพื่อความเจริญของครอบครัว ฉะนั้นโคตรประเทศชาติก็เหมือนกัน จะ
 คองเข้มแข็งได้ในทางที่ควรจะเข้มแข็ง อย่าง สมาชิกผู้หนึ่งกตัญญูใจ

ด้ว่า แบบถูกขุนพลอภัยพิบัติ นั้นเรากล่าว เพื่อความเจริญของประเทศ
 ท่านผู้มาชิกทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้รักษาเกียรติของประชาชนไว้
 ข้าพเจ้าขอเรียนอีกครั้งหนึ่งว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา
 พระองค์นี้ เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งความเคารพนับถือถึงลึกลับยิ่งของประ
 ชนตามรัฐธรรมนูญยิ่งนัก ฉะนั้นถ้า การเรื้องนี้อาจจะเป็นไปโดยที่
 ด้อย่างสมานชิกกล่าวมาแล้ว คือว่าอาจจะเป็นไปโดยที่ปรึกษา หรือ
 ประการใด ของพระองค์ท่านให้เห็นไปอย่างอื่นแล้วถึงกว่านั้น ข้าพเจ้า
 ได้ทราบว่า ครั้งหนึ่งได้ทรงเห็นแต่ความกำหนดคนแต่หากว่ามีเหตุอัน
 ใดไม่ทราบ เช่นอสภาฯ ไม่ทัน แต่ข้อนั้นเราให้อภัยได้เสมอสำหรับ
 บิดาของเรา เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้า ขอวิงวอนให้ ท่านทั้งหลาย อย่าได้
 ใดเอื้อเฟื้อซาเลย ขอให้ลงมติขึ้นไปตามมติเดิมของเรา ถ้าเราไม่ผิด
 เมื่อเราไม่ผิดแล้ว ขอรบยอมคุ้มครองเรา ถ้าเราไม่ผิดแล้ว ความ
 ใดเอื้อเฟื้อจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแห่งประเทศชาติ เราจะมาเฉื่อย
 ชาพิจารณาแล้วพิจารณาอีกในทางที่ไม่ควร จะพิจารณากันใหม่นั้นไม่
 สมควร และในทางที่จะแก้เพื่อจะดำรงพระราชทรัพย์ อะไรที่เกี่ยวข้อง
 เคารพประอบเปอรต เราอาจจะออกกฎหมายอะไรไปได้ที่หลัง ซึ่ง
 ข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรจะได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรสภา ฯ
 นี้จะลงมติขึ้นตามมติเดิม

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ส้มควจะลงมติได้หรือยัง ท่านผู้ใด
เห็นว่าส้มควจะลงมติได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่า ควจะลงมติได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ปัญหาที่ข้าพเจ้าจะให้ลงมตินี้มีอยู่ ๒
อย่าง คือว่า ควจะเพิ่มเติมตามที่พระราชประสงค์หรือไม่ ถ้าท่าน
ผู้ใดเห็นว่าควจะเพิ่มเติมให้สงเขยขาว ถ้าท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควจะ
เพิ่มเติมสงเขยเขียว แต่เป็นมติว่าแก้หรือไม่แก้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอพูดให้ตรงภาษารัฐธรรมนูญหน่อย
ถ้าท่านผู้ใดเห็นว่าควจะขึ้นตามมติเดิมขอให้สงเขยขาว ถ้าไม่ขึ้นตามเดิม
สงเขยเขียว โปรดอ่านชื่อตามลำดับอักษร ต่อไปนี้จะอ่านชื่อรายบุคคล
และกึ่งคะแนนตามรายบุคคลตามข้อบังคับ

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าวว่า
ให้ตั้งกรรมาธิการนับคะแนนเสียก่อนเมื่อได้สงเขยแล้วก็จะออกไปหมด

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ออกไม่ได้ ไม่ได้อนุญาตให้ออก

เดชาธิการสภาฯ อ่านรายนามสมาชิกเพื่อลงคะแนนตามตัวอักษร
เมื่อสมาชิกได้ลงคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ประธานสภาฯ ได้ตั้งบุคคล
ต่อไปนี้เป็นกรรมาธิการตรวจคะแนนเสียง คือ

- ๑. ขุนศุภการพิจิตร
- ๒. นายจิ่ง จิวังจิตร

- ๓. ร.อ. จิม ศิริไพบุตย์ ร.น.
- ๔. นายเจือ ศรัยาภย์
- ๕. นายจำวัด มหาวงค์นันท์
- ๖. ร.อ. ชลิต กุฎกามัชร ร.น.

เมื่อกรรมาธิการตรวจคะแนนเสียงเสร็จแล้ว รายงานต่อประธานสภาฯ คือ มีผู้ที่ไม่ลงคะแนนเสียง ๓๒ ท่าน เป็นคณะรัฐมนตรีทั้งหมด)

ประธานสภาฯ กล่าวไว้ จำนวนสมาชิกตามเสียงที่เรียกชื่อมาลงคะแนนรวมทั้งหมด ๓๓๒ ท่าน ลงเสียงขาด ๘๘ ท่าน เบี่ยงเสียง ๓๕ ท่าน ไม่ออกเสียง ๓๒ ท่าน เป็นอันว่าขึ้นตามมติเดิม คือไปนั้นถ้าจะพิจารณาตามบันทึกของรัฐบาลหน้าที ๒ วรรคที่ ๒ นับจากข้างท้ายขึ้นมา ท่านจะเห็นได้ว่าคณะรัฐมนตรีได้พูดแต่คงความประสงค์ ในอันที่จะแสดง ความมั่นใจ เพื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงมีพระทัยได้หายสับสน

๓. มติของคณะรัฐมนตรีเรื่องพระราชบัญญัติเท่าที่เกี่ยวกับมรดก ได้มีหนังสือกราบบังคมทูล ทั้งได้ตั้งกระทรวงการคลังตามนั้นแต่จควร ถือเป็นหลักฐานได้สักฐานหนึ่ง

๒. ถ้าจะโปรดเกล้าฯ ให้แจ้งมติของคณะรัฐมนตรีไปยังกระทรวงยุติธรรมได้ด้วยก็ได้สักฐานหนึ่ง

๓. จะโปรดเกล้าฯ ให้ นำหนังสือแตกเปลี่ยน ระหว่างพระมหากษัตริย์ กับรัฐบาลในเรื่องนี้ลงพิมพ์ ในราชกิจจานุเบกษาที่ใด สถานที่หนึ่ง หรือ

๔. เมื่อประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว จะโปรดเกล้าฯ ให้ คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความข้อหนึ่งก็ได้ ดังนั้นจึงใคร่ขอถามรัฐบาลว่า รัฐบาลมีความประสงค์จะแนะนำให้ที่ประชุมพิจารณาในข้อเหล่านี้หรือว่าจะให้ที่ประชุมพิจารณาอย่างไรต่อไป

นายกรัฐมนตรี กล่าวหาว่า รัฐบาลถือเท่าที่ได้ส่งกระทรวงการคลังไปแล้ว แต่หาที่ประชุมหรืออยากเพิ่มเติมอะไรอีกก็เชิญ

ประธานสภาฯ กล่าวหาว่า รัฐบาลประสงค์ว่าในเรื่องนี้ได้บอกกระทรวงการคลังไปแล้ว แต่ถ้าหากที่ประชุมจะประสงค์เพิ่มเติมอะไรอีกก็แต่ที่ประชุมจะพิจารณา เพราะฉะนั้นใครจะขอมติของที่ประชุมก่อนว่าจะมีอะไรควรเพิ่มเติมบ้างหรือไม่ ถ้าท่านผู้ใดเห็นว่าควรเพิ่มเติมโปรดยกมือขึ้น คือว่าพระบัญญัติสภาฯนี้ได้ลงมติไปแล้วว่าขึ้นตามมติเดิมแต่เนื่องจากบันทึกของรัฐบาลมีแยกไว้ ๔ สถานที่ในการที่จะให้ความมั่นใจพระทัยต่อพระมหากษัตริย์ และรัฐบาลได้แถลงแล้วว่าเรื่อง ตามมติของคณะรัฐมนตรี นั้นได้ส่งไป ยังกระทรวงการคลังแล้ว แต่ถ้าหากที่ประชุมใครจะเพิ่มเติมอะไร เพื่อให้เป็นความมั่นใจแก่พระมหากษัตริย์ ทางรัฐบาลก็ไม่ขัดข้อง เพราะฉะนั้นเพื่อจะตัดความให้

ต้นเขา ยากจะถามที่ประชุมก่อนว่าท่านจะมีความประสงค์เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะฉะนั้นจึงให้งดมติขึ้นก่อน ถ้าไม่เพิ่มเติมก็จะดับบทไปเสีย

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าววา เรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าพระมหากษัตริย์ผู้ทรงใช้ อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรีควรจะมอบให้เป็นที่ปรึกษาของคณะรัฐมนตรี ที่จะจัดให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ หรือ ตามกฎหมายนั้น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ

ประธานสภาฯ กล่าววา อันนั้นเป็นของที่อยู่ในตัวนั่นเอง ซึ่งถ้าสภาฯ งดงมติอย่างนั้นแล้ว จำเป็นที่รัฐบาลจะต้องส่งของพระบรมราชโองการออกไปเมื่อได้รับคำยืนยันต่อรัฐบาลแล้ว นั้นเป็นทางการปฏิบัติอยู่แล้ว ปัญหาต่อไปมีว่าเราควรจะเพิ่มเติมอะไร ให้เป็นการมีพระทัยหรือไม่

นายไค่ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา เมื่อถอนงดมติที่ข้าพเจ้าได้เสนอแล้ววา เพื่อให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ที่ว่าจะมอบให้ได้ คือให้สภาฯ นี้มีความ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าสภาฯ นี้มีความในร่างพระราชบัญญัติก็ได้ เพราะฉะนั้น ก่อนอื่นข้าพเจ้าสงสัยว่านี่ยังเป็นร่างพระราชบัญญัติอยู่ จะตีความในร่างได้หรือไม่ ขอความเห็นของทปรีกษา

ประธานสภาฯ ออนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณโทยากร วรรณทร ทรงกล่าวหา ความความ
เห็นของข้าพเจ้านั้นสภา ฯ คิดความไม่ได้ ไม่ใช่คำ แต่ความคิดที่ท่าน
สมาชิกได้เสนอนั้นอาจจะทำได้ อย่างนี้ สภา ฯ ลงมติแล้วจะได้ในรายงาน
เพื่อประกอบเช่นนั้นยอมทำได้

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวหา ถ้า
เช่นนั้นข้าพเจ้าเห็นข้อในเวลาที่ปรึกษาพระราชบัญญัตินี้ ข้าพเจ้าถือว่า
ข้าพเจ้าได้ขอเสนอเป็นในทำนองว่าความหมายแห่งมาตรา ๖ ของร่างพระ
ราชบัญญัติ ที่ปรึกษาใหม่ไม่หมายความถึง เคราฉ่ปรอบเปอริต
ด้วย ข้าพเจ้าขอเสนอเป็นญัตติคือว่าพระราชบัญญัติอากรมฤคกและการ
รับมฤคกมาตรา ๖ นั้นไม่กินความถึง เคราฉ่ปรอบเปอริตด้วย

ขุนสมุทรหิตรีคดี ขุนประเจตกรุณพันธ์ รับรอง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎร จังหวัด นครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ในเรื่องที่เราได้หมดไป และตรงตามประเด็นแล้ว ก็คือว่า
พระมหากษัตริย์ส่งมาให้สภา ฯ ลงมติว่าจะแก้หรือไม่นั้น และสภา ฯ
ลงมติขึ้นตามมติเดิมแล้ว ประเด็นก็หมดแล้ว ส่วนในกิจการต่อไปนั้น
เกี่ยวข้องการบริหารของรัฐบาล ของพระมหากษัตริย์อาจจะตั้งไปภาย
ในพระราชกำหนดกฎหมายประการใดก็ได้ ถ้าชัดของก็ส่งสภา ฯ อีก
ครั้งหนึ่งก็ได้ ในโอกาสเดียวกัน ข้าพเจ้าขอเสนอให้เขาเรื่องอื่นเข้า
มาปรึกษา

นายพัก ณ สงขลา รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวคำ มีเป็นเรื่องใหญ่ เราค่อยทำค่อยไป
นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ไม่มีปัญหาใหญ่กว่านี้แล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้
เขาเรื่องเขาปรึกษาเดี๋ยวก็น่ามีสิทธิรับรองแล้ว

พระพิริยชนาคร รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวคำ เป็นอันว่าเราจะบันทึกถ้อยคำที่สมาชิก
ประสงค์จะพูดต่อไปหรือไม่ และอีกฝ่ายหนึ่งเสนอว่าไม่ควร เพราะว่า
เราหมดเรื่องแล้ว

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวคำ เรื่อง
นี้ได้พูดกันจนกระทั่งถึงมติแล้วและท่านผู้เป็นประธานได้บอกข้าพเจ้าว่า เมื่อ
ลงมติแล้วจะเพิ่มเติมได้ และตามที่ข้าพเจ้าเสนอญัตติและมีผู้รับรองถูก
ต้องแล้ว เหตุที่ข้าพเจ้าเสนอขอข้าพเจ้าอยากจะทำเหมือนกัน คือความ
มุ่งหมายก็มีอย่างเดียวกันอยากจะให้พระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นที่พอพระราชหฤทัยบ้าง ข้าพเจ้าเห็นถ้าสภา ฯ นคร
จะผ่อนตามบ้าง ถ้าไม่เสียหลักการ นี้ก็ไม่เสียหลักการอะไร เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงได้เสนอญัตตินี้ ข้าพเจ้าถือว่าญัตตินี้เป็นญัตติอันถูกต้อง
แล้ว มีผู้รับรองแล้ว เพราะว่าความมุ่งหมายของรัฐบาลก็ดี ที่เสนอ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่กันตรงมาถึงคราวประชุมอยู่แล้ว แล้วทุก
รัฐมนตรีได้ปฏิบัติงานนี้เพื่อพระราชประสงค์อย่างเดียวกัน และตน

ข้าพเจ้าก็อยากจะเพิ่มเติมว่า แม้ความในที่ประชุมได้เป็นหลักฐานยิ่ง
ขึ้น เพื่อให้ได้พระราชประสงค์ยิ่งขึ้น ได้เป็นผลบ้าง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้ารู้สึกสงสัยมาช้านานที่กล่าวมานี้ คือว่าข้อบังคับของ
เรามีอะไรบ้างที่เราเสนอญัตติเป็นกฎหมาย แล้วมีอะไรอีกเท่านั้น กระทุ
ถาม คำถาม แต่ญัตติอะไรอีก ก็เมื่อไม่มีญัตติอะไรแล้ว เราจะเอา
อะไรมาปรึกษา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอว่าเราหมดเรื่องแล้ว ตาม
ประเด็นที่เรามีอยู่ ขอให้เอาเรื่องอื่นมาปรึกษาตามระเบียบวาระที่มีอยู่
อย่าให้เสียเวลาเลย ส่วนจะให้ขึ้นไปตามพระราชประสงค์ของพระ
มหากษัตริย์นอกเรื่องของพระมหากษัตริย์ ซึ่งสภา ฯ นี้จะไป
เพราะว่ารัฐบาลได้แยกแยะแล้ว ก็ขอให้ส่งพระราชประสงค์ของพระ
มหากษัตริย์ซึ่งสภา ฯ นี้ไม่มีความเห็นอะไร และมีหน้าที่อะไร เพราะ
สภา ฯ นี้มีบัญญัติเกี่ยวกับการออกกฎหมาย เมื่อไม่ใช่ญัตติในทาง
กฎหมายแล้วญัตติอะไรไม่ทราบ เพราะฉะนั้นขอให้เอาญัตติอื่นมาว่า
ตามระเบียบวาระที่มีอยู่

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนคร กล่าวว่า ใน
ขณะที่ปรึกษาพระราชบัญญัติกันท่านผู้เป็นประธานได้พูดเองว่าเรามีอำนาจที่
จะเพิ่มเติมได้ ข้าพเจ้าก็ได้เสนอก่อนลงมติว่าเพื่อให้ได้ผล แต่ว่าไม่
ก็ ยืนตามมติเดิม แต่ว่าให้ได้ผู้ดำเนินการเดียวกันทั้งรัฐบาลเพื่อให้หน้า

เท่านั้นเอง ไม่มีอะไร นอกจากเราไม่เสียอะไร สภา ฯ ไม่มีเสียอะไร
ทำให้เป็นทรมานกันมากเช่นเท่านั้น ประธานเองก็ได้รับรองแก่ข้าพเจ้า
ว่า เมื่อลงมติแล้วจะเพิ่มอะไรก็ได้ เพราะฉะนั้นเรื่องในปัญหาที่ปรึกษา
ข้อบัญญัติในวาทกรรมฤกษ์มีสิทธิที่จะขอให้ คัดความในพระราชบัญญัติคนไป
พร้อมกัน

ร.ท. ทองคำ ศสัยโฮภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า ตามข้อเสนอลงของ ท่านสมาชิก ฯ ที่กล่าวมาแล้วนั้น
ก่อนที่เราจะ โหวตกัน เมื่อเราโหวตกันจะเอาตามร่างเดิมหรือจะแก้ โหวต
นั้นมันสุดท้ายของท่านสมาชิก ฯ ที่เสนอ เพราะฉะนั้นต้องเป็นอันตกไป

ขุนวรสิทธิ์รุณเดทย ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
ข้าพเจ้าคิดว่า การที่เราจะมาคัดความกฎหมายในเรื่องนั้น ก็จะเป็นการลดอะ
เดือนเต็มก็ เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าสภา ฯ นี้ ตามรัฐธรรมนูญมี
อยู่ว่าจะต้องทำการเกี่ยวกับนิติบัญญัติเท่านั้น การคัดความเป็นหน้าที่ของ
ตุลาการคือของศาลต่างหาก ถ้าหากว่าเราออกกฎหมายไปแล้วภาย
หลังศาลไปคัดความผิดความประสงค์ของสภา ฯ ไปเช่นนั้น ทางสภา ฯ
ก็ออกกฎหมายเปลี่ยนแปลงกฎหมายใหม่ก็ได้ ไม่เห็นเป็นการขัดข้อง
ด้วยเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เสร็จขาดไปแล้ว ไม่น่าจะทำ
อะไรต่อไป การที่จะเพิ่มเติมอะไรก็ไม่ควร ควรที่จะดำเนินการต่อไป
จะดีกว่า

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ในเรื่องน้าพเจ้าได้รับไว้แก่สมาชิกผู้
หนึ่งจริง ถ้าจะมีการพิจารณาถึงเรื่องอื่นต่อไป แต่เมื่อมีสมาชิก ฯ
หลายท่านคัดค้านว่่าที่ น้าพเจ้ารับนั้นผิด น้าพเจ้าใครจะขอความเห็นที่
ประมุขตง โทษน้าพเจ้า ท่านผู้ใดเห็นว่าน้าพเจ้าผิดโปรดยกมือขึ้น

นายพัก ญ่ ดงขตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดชุตตรดิถี กล่าวว่่า
ไม่ใช่เกี่ยวปัญหาว่าผิดหรือไม่ผิด

ขุนส่มาหารหิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า การ
ที่จะไต่ถามว่่าประธาน ฯ ผิดหรือถูกน้าพเจ้าขอค่าน เพราะเหตุว่่าเรื่องน
เป็นการอภิปรายระหว่างสมาชิก ฯ แต่ทำไมประธาน ฯ จะผิดหรือถูก
ด้วย เพราะฉะนั้นน้าพเจ้าขอค่าน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า รายงานบันทึกของผู้เสนอญัตติขึ้นพอใจ
หรือไม่ จะบันทึกไว้ไม่ต้องไต่ถามพอใจหรือไม่ ผู้เสนอญัตติของนายไต่

ขุนส่มาหารหิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า อาจ
จะพูดให้สมาชิกบางคนเข้าใจผิดได้ อันที่จริงญัตติของสมาชิกผู้หนึ่งคือ
นายไต่ ปาณิกบุตร ที่จริงเป็นญัตติก่อนหน้าที่จะลงมติ ในเมื่อเรามี
ปัญหาเกิดขึ้นว่่าเรื่องนกินถึงคราวน้ปรอบเปอรุคหรือไม่ ตามที่สมาชิก
ส่วนมากตงความเห็นไปนั้นว่าไม่กินถึงคราวน้ปรอบเปอรุคด้วย เชื้อตาม
หนังสือที่รัฐบาลเสนอขึ้นมา นายไต่ ฯ มีความข้องใจในข้อนี้ เพื่อ

รับมต จึงขอเสนอญัตติขอให้ คัดความเสียก่อนแล้วเราลงมติรับหรือไม่รับ
แต่เมื่อญัตติคนถัดมาเป็นหลัง ข้าพเจ้าก็อยากขอแนะนำเพื่อนข้าพเจ้าว่า
ถอนตัดว่า

พระพิณิจรนากร ฯ รับรอง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ เมื่อ
เพื่อนหลายคนให้ถอนข้าพเจ้าก็ถอน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ต่อไปจะได้พิจารณาจนถึงเรื่องระเบียบ
วาระที่สอง

หยุดพักเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อไป เวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ถัดไปทำหน้าที่กรรมาธิการ ได้อนุมัติ
ให้ตั้งประธานสภา ฯ ทำการแทน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ^๕ก่อนไประเบียบวาระข้อ ๒
เรื่องพระราชบัญญัติอาชุน^๕บน เครื่องกระสุนบน ^๕วัตถุระเบิด และ
คอกไม้เพลิง พุทธศักราช ๒๔๗๗ ของรัฐบาล คณะกรรมาธิการได้
พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมเสร็จแล้วพร้อมด้วยบันทึกถายงาน

นายเทียบ นันทแพทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี กล่าวว่
ร่างพระราชบัญญัติอาชุน^๕บนเพิ่งส่งในฉันทัน ขอให้เลื่อนไปในวันจันทร์
ฉันทันขอให้ นำร่างข้อบังคับของสภา ฯ เข้าปรึกษาถอน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ใครรับรอง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าววา ไม่ได้เปลี่ยน ตามเดิม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ที่จริงระเบียบวาระนี้ ได้ตั้ง
ไปให้อ่านตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม แต่บางที่สมาชิกจะไม่ได้รับทักกัน
หรืออย่างไร

พระพิณิจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าววา มิได้
เพิ่งได้รับ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ก่อนที่จะเปลี่ยนตามข้อ
ขอร้องของท่านสมาชิก อาจจะขอความเห็นที่ประชุมทั่วๆ กันไปก่อน
ว่า ท่านผู้ใดมีความเห็นที่จะเปลี่ยนวาระนี้จากที่เจ้าหน้าที่ตั้งให้แล้ว ไป
พิจารณาว่าข้อบังคับการประชุมและปรึกษาของสภา ฯ ที่เดียว ท่านผู้ใด
เห็นควรเดือนระเบียบวาระที่ ๒ ต่อไปโปรดยกมือขึ้น

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา
เรื่องนายเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องขอความเห็นที่ประชุม เพราะเหตุว่า
สมาชิกทั้งหลายเพิ่งได้รับระเบียบวาระอันใหม่เมื่อตนเอง เมื่อตอน
จะเข้ามาประชุมซึ่งยังไม่ถึงกำหนดตามข้อบังคับ เพราะฉะนั้นขอให้
พิจารณาข้อบังคับการประชุมสภา ฯ ที่เดียว

ขุนเสนาบดีผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วย เพราะว่าข้อบังคับจะเป็นของจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติต่อไปอย่างไรก็ขอให้พิจารณาข้อบังคับเสียก่อน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า พังเสียงคู่สงวนมากก็มีความเห็นพ้องต้องกันขอให้พิจารณาข้อบังคับเสียก่อน เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าไม่มีผู้ใดคัดค้านข้อนี้ ก็จะได้พิจารณาข้อบังคับการประชุมสภา ฯ ที่เดียว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันขอให้พิจารณาข้อบังคับการประชุมสภา ฯ ได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ร่างข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๗๒ ร่างข้อบังคับฉบับเพิ่มเติมเจ้าคุณประธานสภา ฯ ได้ร่างเสนอที่ประชุม และที่ประชุมได้ตั้งกรรมาธิการพิจารณา กรรมาธิการได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า แทนที่จะแก้ไขแต่เพียงบางข้อ เห็นสมควรที่จะต้องแก้ไขเป็นจำนวนมาก จึงขอรับอนุมัติจากสภา ฯ แล้วอีกสภา ฯ จึงได้ตั้งกรรมาธิการไปพิจารณาข้อบังคับนี้ กรรมาธิการได้ร่างเสร็จแล้ว แต่ว่าไม่ทันจะได้นำเสนอสภา ฯ ก็พอดีหมดสมัยประชุมคราวที่แล้วมาเรื่องจึงค้างมา จึงอยากขอทราบว่าจะเป็นการแปรญัตติของรัฐบาลได้หรือไม่

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเษก กล่าววา เรืองนตามทษาพเจ้าเข้าใจว่า
กรรมาธิการซึ่งตั้งไป ไปยกว้างขึ้นมาเส่นอแล้ว เวารับรองแล้ว ส่งให้
กรรมาธิการพิจารณาแปรญัตติอีกทอดหนึ่ง เพราะเหตุว่าเป็นแต่ร่างกาย
เท่านั้น

นายทองอยู่ พุฒพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าววา เรือง
ของบงคืบหน้าพเจ้าถอวาเป็นของสำคัญ เพราะของบงคืบคอบชอผูกมัด
ของบรรดาสมาชิกในสภา ฯ นเอง เสรีภาพของสมาชิกจะหมดไปได้
ก็เพราะของบงคืบนเอง เพราะฉะนั้นจึงเป็นของสำคัญ และตามทฐรมนตรี
วาการกระทรวงการคลังแดงเมอถนขาพเจ้ากเห็นพองด้วย คือวาควรจะ
รับ หลักการ แล้วมอบไปให้ คณะกรรมาธิการที่ได้ตั้งไว้สำหรับ พิจารณา
กฎหมายทัว ๆ ไป แล้วให้สมาชิกส่งเส่นอแปรญัตติภายหลัง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ดูเหมือนจะไม่ตรงกับที่
รัฐมนตรีกล่าว

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเษก กล่าววา คือวาจะส่งไปให้กรรมาธิการ
สามัญหรือจะตั้งขึ้นใหม่ก็ได้ แต่ว่าตามที่กรรมาธิการร่างขึ้นมาส่งให้
ก็อ่ายกว้าง เท่านั้นไม่ใช่วาเราจะมา พิจารณา กันเป็นวาระที่ ๒ คือเป็น
วาระที่ ๓ แล้วก็จะส่งให้กรรมาธิการที่ตั้งไว้สำหรับพิจารณากฎหมาย
ทัว ๆ ไป หรือจะส่งให้กรรมาธิการพิเศษที่ตั้งใหม่ก็แล้วแต่จะ โปรด

ทำการแทนประชาชนสภา ฯ กล่าวคือ ตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังเสนอว่า ควรจะตั้งกรรมการพิเศษหรือกรรมการ
ประจำพิจารณาทำนุผู้ใดจะมีข้อคัดค้านอย่างไรบ้าง

หอดวง วนิตปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี กล่าวคือ
ข้าพเจ้าขอพูดในฐานะสมาชิกคนหนึ่ง ร่างข้อบังคับนี้ สภา ฯ ได้ตั้ง
กรรมการไปพิจารณาแล้วด้วย และได้กำหนดวันแปรญัตติแล้วด้วย
เมื่อพ้นกำหนดแล้ว สมาชิกก็ดี หรือรัฐบาลก็ดี ไม่มีอำนาจที่จะแปรญัตติ
ได้ เพราะฉะนั้นคำแปรญัตติที่ตั้งเข้ามาเมื่อวานนี้นั้น จึงไม่ถูกต้อง
ข้าพเจ้าเห็นว่าควรให้ ตกไป

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอพูดในนามของสมาชิกคนหนึ่งเหมือนกัน คือว่าที่
ประชุมกัน มีความตกลงกันเมื่อสมัยประชุมที่แล้วมา ให้ตั้งกรรมการ
สำหรับพิจารณาและตรวจร่างข้อบังคับในการตกลงกันนั้น เราได้มีข้อ
ตกลงกันด้วยว่าให้สมาชิกของสภา ฯ ที่ปรากฏจะตั้งแปรญัตติให้ ตั้งภายใน
ในกำหนดเวลา และมีสมาชิกบางคนตั้งก่อนเมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้ว เพราะ
ฉะนั้น เมื่อพ้นกำหนดแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรจะรักษาข้อตกลงของเรา
เราไว้ หากควรรับญัตติใดๆ ที่ตั้งมาพ้นกำหนดเวลาไม่

เจ้าพระยาตรีธรรมาธิเบศ์ กล่าวว่า ตามที่ท่านสมาชิกนั้นเองได้
ตั้งกรรมการตรวจร่างว่าจะควรแก้ไขอย่างไร ข้อบังคับนี้เป็นข้อสำคัญ

ที่สุด และยังไม่ได้เสนอข้อสังเกต เพราะเหตุว่าได้มีตติยการประชุมและยัง
 ค้างกันอยู่อีก เพื่อให้ข้อบังคับนั้น ควรจะส่งข้อบังคับให้
 กรรมการสามัญที่คงจนตรวจพิจารณาทุกข้อ หรือตติยกร
 เห็นว่าจะตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาโดยเฉพาะ ก็แต่ด้วย
 จะโปรด และเมื่อท่านสมาชิกผู้ใดเห็นควรที่จะแก้ไขอย่างไรก็เสนอแปร
 ญัตติ แล้วจึงจะได้ประชุมกันเป็นวาระที่สอง ในเวลานี้ข้าพเจ้ายังไม่
 ทราบว่าพิจารณาว่าวาระที่สองเลย ถ้าจะว่าละ ก็เป็นวาระที่หนึ่งเท่า
 นตนเอง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าว
 ปัญหาที่ค้างกันในระหว่างสมาชิก ในฐานะสมาชิกของกรรมการ
 กับท่านรัฐมนตรี ท่านรัฐมนตรีว่าสภาฯ ตั้งกรรมการไปยกร่าง ท่าน
 สมาชิกที่เป็นกรรมการว่าสภาฯ ตั้งกรรมการไปพิจารณา นั้นเป็น
 ข้อเท็จจริงเพียงกันอยู่ เพราะฉะนั้นควรจะเขารายงานมา ดู ว่าตั้งไป
 ทำอะไรกันแน่ ควรจะเขารายงานมา ดู แต่วินิจฉัยกันว่าเป็นอะไรกัน
 แน่ วินิจฉัยได้ง่ายนิดเดียว

หตวงประสานนฤสิริ ผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง กล่าว
 ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยตามที่ท่านรัฐมนตรีกระทรวงการคลังว่า เพราะข้อ
 บังคับนั้นจะส่งให้กรรมการทำ ท่านกรรมการได้ปรับคำพูดใหม่ทั้ง
 ระเบียบ ไม่ใช่เป็นการถอดเอาบางตอน เป็นการทำให้ใหม่ทั้งหมด

ไม่ใช่ทำให้ใหม่เป็นบางข้อบางตอน อีกประการหนึ่ง บางแห่งก็ได้เติม
ลงไป จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงการทั้งหมด เพราะฉะนั้นไม่ควรจะให้
เป็นสาระสำคัญของตามที่ททจนร รัฐมนตรีว่า

ด. ยุกะยง ทองคงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่
ข้าพเจ้ารับรอง คือว่าคณะกรรมการรับเข้าได้ประกอบการพิจารณา
เท่านั้น แต่ไม่ได้เชิญผู้แปรญัตติมาแสดง เพราะฉะนั้นเป็นการยกวาง
เท่านั้น ไม่ใช่เป็นการพิจารณา

พ.ว.ค. พระยาศรยุทธเดณี ร.น. ประธานกรรมการ กล่าวว่
เรื่องเดิมทำที่ข้าพเจ้าทำได้ ข้าพเจ้าเป็นผู้เสนอขอแก้ไขข้อบังคับบาง
ข้อ แต่ถ้สภาฯ นี้ได้ตั้งกรรมการไปพิจารณาและกำหนดวันให้
สมาชิกแปรญัตติ แต่เมื่อกรรมการได้ ไปพิจารณาแล้วเห็นว่เท่าที่
ข้าพเจ้าแก้ไขนั้นยังไม่พอ ควรจะแก้ไขใหม่ทั้งเล่ม ข้าพเจ้าจึงได้ขอ
มติกรรมการเข้ามาเสนอต่อที่ประชุมนี้ ที่ประชุมนี้ได้อนุญาตให้ข้าพเจ้า
ไปแก้ไขใหม่ทั้งเล่ม และได้แก้ไขแล้ว เสนอต่อสภาฯ แล้ว แต่
หากว่สภาฯ บัดนี้มีประชุมเสีย จึงมิได้นำเข้ามาในที่ประชุม

ขุนวรดิษฐ์ตรุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
ปัญหาที่เราใคร่จะทราบกันอยู่บัดนี้ก็คือว่ สมาชิกจะแปรญัตติได้อีก
หรือไม่ ในข้อนี้แม้ว่ความจริงจะเป็นอย่างไรที่คณะกรรมการ
ได้กล่าว ก็ดี แต่ทว่เมื่อเวลาที่ข้าพเจ้าอ่านข้อบังคับนั้น ทุกๆอย่าง

ข้าพเจ้าได้เห็นชอบด้วยแล้ว ครั้นต่อมาคณะกรรมการได้มาปรับปรุง
 เสียใหม่ทั้งฉบับ สัมมตว่า ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วยแต่ในชั้นเดิมว่า
 เป็นเรื่อง แต่ภายหลังมาปรับปรุงเสียใหม่ว่าเป็นแดงเช่นนี้ แล้วจะ
 ไม่ให้ข้าพเจ้าแปรญัตตินั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นว่าจะถูกเลย เพราะฉะนั้น
 เมื่อมีการปรับปรุงใหม่ทั้งฉบับก็สมควรอย่างยิ่งที่จะให้สมาชิกทั้งหลาย
 แปรญัตติ ถ้าไม่อย่างนั้นแล้ว ข้อบังคับจะไม่ใช้ข้อบังคับที่ออกไป
 จากสภา ฯ เป็นการออกไปจากคณะกรรมการคณะเดียว เท่านั้น
 ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วยเลย

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าว
 อย่างไรก็ดี ปัญหาที่เนื่องกันก็คืออาศัยเอกสารที่เป็นคำสั่งนั่นเอง คือ
 รายงาน สภา ฯ ได้ตั้งให้กรรมการไปทำหน้าที่อย่างหนึ่ง ถ้าไปทำ
 หน้าที่ที่เราอาจจะไม่รับหลักการเลยก็ได้ เพราะว่าฉะนั้นข้าพเจ้าจึง
 เห็นว่า หลักฐานที่จะช่วยจำความจำของใครผิดหรือถูกนั้นอยู่ที่รายงาน
 นั้น ควรจะเอามาเร็ว ๆ หน่อย จะได้ไม่เสียเวลา

นายสร้อย ณ ลำปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าว
 ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นเลยในการที่เราจะไปดูรายงาน เพราะเหตุว่า
 เรายังการรับรองแต่ที่ว่า ฉะนั้นจะได้พิจารณาว่าข้อบังคับการประชุม
 และการบริการของสภาผู้แทนราษฎร ใช้คำจำง่าย ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่า เพียงแต่กรรมวิธีการว่างมา
นตนเอง

ขุนวรสิทธิ์สุธรรมเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
ข้าพเจ้าใคร่จะกล่าวอีกครึ่งหนึ่งว่า ถ้าหากว่าเรื่องเราได้มอบไป
กรรมวิธีการพิจารณาจริง แต่หากว่ากรรมวิธีการหาได้ ไปพิจารณา
ว่างไม่ กลับไปปรับปรุงว่างเสียใหม่หมดทั้งระบบเช่นนี้จะแปลว่า
เมื่อข้าพเจ้าได้กล่าวไปแล้วก็มีสมาชิกรับรองเห็นชอบด้วย เพราะ
ควรจะจัดการเรื่องนต่อไปจะดีกว่า

นายสวัสดิ์ ขยะเวศ ผู้แทนราษฎรนครสวรรค์ กล่าวว่า ข้าพ
เห็นว่าในเรื่องนี้ตามข้อบังคับที่ ๔๕ คือจริงของปรึกษาจวาทะหนึ่ง ที่
กล่าวอย่างนเสียก่อน จวาทะหนึ่งหมายความว่า เงินชดเชย
มาหรือเงินตราชดเชยเข้ามาแล้วกับออกว่าหักการอย่างนจะเอา
แต่ทุกประชุมออกว่ากันอย่างน ก็เอาไปแก้ ทนจวาทะสองบอก ว่า ชี
ญคดีอย่างนั้น ๆ จะตกลงอย่างไร เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ไม่ใช่กฎ
แต่จกกรมชดเชยที่ ๔๕ บอกว่า ชดเชยปฏิบัติเพราะที่ไม่ใช่กฎ
แปรได้ เพราะฉะนั้นยังให้ โอกาสที่จะปฏิบัติได้ เพราะ
กฎหมาย เท่าที่รัฐบาลหรือสภาจะเสนอปฏิบัติเข้ามายังมี
ลักษณะอันควรด้วยก็จะดีกว่าที่จะเสนอด้วยปากเปล่า

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าว ว่า ได้รายงานมาแล้ว

เดชาธิการสภาฯ ตามรายงานการประชุมสภาฯ ครั้งที่ ๒๕ / ๒๕๗๖
(สามัญ) สมัยที่ ๒ ตอนญัตติของหลวงวิจิตรวาทการ เรื่องร่าง
ข้อบังคับการประชุมและปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร จนถึงตั้งกรรมา
ธิการเสร็จ

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าว
ตามที่อ่านมานั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นกรรมาธิการทำนองวิสามัญอยู่แต่
มีกำหนดการแปรญัตติไว้ด้วยเสร็จในรายงานนั้น เพราะฉะนั้นถ้าตาม
รายงานนั้นแล้วก็แปรญัตติไม่ได้ต้องปรึกษาหารือ

เจ้าพระยาศรีธรรมราชมนตรี กล่าวต่อว่า ตามรายงานที่อ่านแล้ว
ประธานกรรมาธิการเห็นออกข้อประธานสภาผู้แทนราษฎรที่อยู่ในที่
เสนอปรึกษาเคยจน คำในนั้นขัดด้วยตามที่สภาผู้แทนราษฎรได้ตั้ง
มติตั้งกรรมาธิการ ๘ ท่านให้พิจารณาแก้ไขข้อบังคับการประชุมและการ
ปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎรอันใหม่ นั้น บัดนี้คณะกรรมาธิการได้
พิจารณาแก้ไขปรับปรุง คือไม่ใช่แก้แต่บางข้อ ทว่าทั้งหมดทีเดียว
ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอร่างข้อบังคับการประชุมและการปรึกษา
ของสภาฯ กับบันทึกความเห็นของคณะกรรมาธิการพร้อมกับหนังสือ
เพื่อสภาฯ จะได้ปรึกษาสมมติให้เป็นข้อบังคับของสภาฯ คือไป เคียง
ความที่เราจะปรึกษาเรื่องข้อบังคับ ซึ่งเทียบเท่ากับร่างพระราชบัญญัติ
เราจะปรึกษาอย่างไร เราจะต้องปรึกษาเป็นวาระหนึ่งในบัดนี้ การ

นักได้ไปแก้ไขข้อบกพร่อง จะทำให้หลักการของข้อบังคับผิดไปหรือไม่
 ถ้าคณะกรรมการไม่ได้ทำให้หลักการของข้อบังคับผิดไป ข้าพเจ้าคิดว่า
 ว่าเราถึงวาระที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขได้แล้ว ถึงแม้จะมีตกเติมแก้ไขอย่างไร
 ติของสมาชิกก็มีเพราะตกเติมมันได้อยู่แล้ว ส่วนข้อที่ไม่ม่คงไว้
 เป็นเรื่องๆ ไป และถ้ากรรมการชุดปรับปรุงทำให้หลักการและข้อ
 บังคับเปลี่ยนแปลงไป เราจึงต้องรับหลักการใหม่ เพราะฉะนั้นเราจะต้อง
 มติกันเสียก่อน ข้าพเจ้าคิดว่าหลักการของข้อบังคับได้ถูกเปลี่ยนแปลง
 แก้ไขโดยคณะกรรมการหรือไม่ ถ้าถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขมาก เรา
 ต้องปรึกษาวาระที่หนึ่งถ้าไม่ถูกแก้ไขแล้ว เราจะต้องปรึกษาวาระ
 ที่สอง แล้วเสนอข้อตกเติมคณะกรรมการแก้ไขไปนั้น เรามีสิทธิ
 ที่จะปฏิเสธ

ขุนวรดิษฐ์ครุฑวงษ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
 ข้อที่ตกกว่าจะได้เปลี่ยนแปลงหลักการแก้ไขไปใหม่หรือไม่ นี้ ดูจะไม่
 ต้องพิจารณาเพราะเหตุว่าในที่นี้ได้รับอยู่แต่ที่ว่าได้รับปรุงแก้ไขใหม่ทั้ง
 ระเบียบ แปลว่าแก้ไขในสิ่งที่ข้าพเจ้าประสงค์อยู่แล้วหลายสิ่งหลายอย่าง
 ก็เมื่อไม่ไห้ข้าพเจ้าปฏิเสธหรือไม่ให้สมาชิกทั้งหลายปฏิเสธ ก็แปล
 ว่าข้อบังคับก็เท่ากับออกมา โดยคนไม่กั้น ด้วยเหตุฉะนั้นก็ควรจะให้
 ปฏิเสธ

ด. ยุกีเยง ทองตงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าววา
ตามขรรคมดาที่ก่อนที่จะ พิจารณาหตุการเราจะต้องรับร่างพระราชบัญญัติ
มาเสียก่อน ที่ไดบอกไปว่าเมื่อทำร่างเสร็จแล้วด้วยประชุม ก็แปลว่า
ร่างยังไม่ได้เสนอไดยังสภา ฯ ก็ไม่มีหตุการที่จะรับ คือไม่มีแปรญัตติ
อะไรเลย เรื่องในวาระที่หนึ่งคือรับหตุการนี้เสียก่อนไม่เป็นบัญญัติ
อะไร

ทำการแทนประชาชนสภา ฯ กล่าววา คงเสนอว่าเราจะรับหตุการ
หรือไม ท่านผู้ใดเห็นควรรับหตุการนี้ไว้พิจารณาตรงทหนึ่ง ขอ
ให้ ไปรดยกมือชนทงตงกันแล้ว เป็นอนว่า รับหตุการนี้ไว้พิจารณา
วาระที่หนึ่ง แล้วกำหนดแปรญัตติ

ขุนประเจตตรณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าววา
เรื่องข้อบังคับของที่ประชุมชาวเจ้าเข้ใจว่ามาจากรัฐธรรมนูญมาตรา
๕๕ ซึ่งว่าสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจ ตั้งข้อบังคับ การ ประชุม และ การ
ปรึกษาของสภา ฯ เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญ
คราวนี้เกิดสงสัยว่า ข้อบังคับของสภา ฯ นี้เป็นกฎหมายหรือไม่ ถ้า
หากว่าเป็นกฎหมายแล้ว ในมาตรา ๖ บอกว่า บรรดาพระราชบัญญัติ
ทั้งหลายจะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ แต่โดยคำแนะนำและ ยินยอมของสภาผู้
แทนราษฎร คราวนี้การที่เราจะพิจารณาวาระที่หนึ่งวาระที่สอง
วาระที่สาม ไปเอาระเบียบการพิจารณาเช่นนั้นมาจากไหน คือว่าข้าพเจ้า
เห็นว่าข้อบังคับสภา ฯ นี้ไม่ใช่กฎหมายแต่ในข้อบังคับเดิมของเรามีอยู่

ว่าในข้อ ๒๖ ในการพิจารณาวาระที่สามให้ปรึกษาแต่ข้อเดียวว่าร่างที่แก้ไขเพิ่มเติมตกลงกันแล้วนั้นจะออกเป็นพระราชบัญญัติได้หรือไม่ ด้วยวาระดำสำหรับพระราชบัญญัติเท่านั้น ส่วนข้อบังคับของสภา ฯ ไม่ได้กล่าวถึง เพราะฉะนั้น เราอาจจะพิจารณาดังสองวาระหรือวาระเดียวก็ได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าบางที่จะเดินไกลไปเสียแล้ว จะว่าอนุโลมตามอย่างเดียวกับพระราชบัญญัตินั้นพอจะฟัง ที่จะทำเช่นนั้นจะต้องอาศัยมติของที่ประชุม จะต้องอนุโลมตาม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ท่านขุนเจ้าใจถูกด้วยอนุโลมตามวิธีพิจารณาพระราชบัญญัติ แล้วข้อบังคับ^{๕๕}นั้นข้อบังคับสำคัญข้าพเจ้าจะพิจารณาทุกแห่งทุกมุม—ให้รอบคอบ ข้อบังคับ^{๕๕}นั้นข้อบังคับสำหรับดำเนินการภายในสภา ฯ ให้เรียบร้อยตามวิถีทางรัฐธรรมนูญ ถ้าเราทำหะหุดมเราจะเสียใจภายหลัง เพราะฉะนั้นข้าได้ หนอยัดที่จะ

ขุนประเจตตรณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าวตามที่ยกมาจะดำเนินการพระราชบัญญัติ นั้นเป็นความคิดที่ข้าพเจ้าเองก็มีความคิดเช่นนั้นเหมือนกันแต่เดี๋ยวนี้ยังไม่ได้ขอมติ ทางที่ถูกเราควรจะขอมติของที่ประชุมเสียก่อน ถ้าเราจะเดินตามแนวอันนั้น จึงจะควร ถ้ามิฉะนั้น วาระที่ ๑ วาระที่ ๒ วาระที่ ๓ ไม่มีประโยชน์อะไร นอกจากจะทำให้ซ้ำเท่านั้นเอง และในชั้นจะขอมติในที่ประชุม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องอะไร เห็น
ว่่าจำเป็น ท่านผู้ใดเห็นว่่าจะได้อนุมัติ.....

นายทองอยู่ พุฒพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่่า ตาม
มติในที่ประชุมเมื่อครั้ง ได้พูดตกลงไปแล้ว เพราะฉนั้นข้าพเจ้าจึงขอ
ให้ คณะกรรมการแล้วดำเนินการไปตามเดิมแปลว่่าเสร็จไปแล้ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าไม่ได้ขออนุมัติ คิด
ว่่าเขาใจกันอยู่แล้ว ว่่าใช้ ว่่าอย่างพระราชบัญญัติโดยอนุโลม แต่เมื่อ
จะให้ เป็นหลักฐาน จะรับอนุมัติในที่นี้เสียก่อนก็ไม่มี ความขัดข้องอะไร

ขุนเสนาบดีดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่่า ข้าพเจ้า
ขอเสนอว่่าเรื่องข้อบังคับนี้ เราได้ไปปรึกษากันมาจนถึงวาระประชุมสามัญ
ภาค ๑ แล้ว แต่บัดนี้เราก็ได้ ส่งให้ กรรมการพิจารณาการพิจารณา
ของคณะกรรมการนั้น มี คัดค้านหน้าเป็นหลัง ให้เสียรูปของข้อบังคับเดิม
แต่อย่างไร เหตุที่ฉนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาออกฉนั้น ข้าพเจ้า
เห็นว่่าเป็นการเสียเวลา มาก เพราะเหตุว่่าเราก็ได้ ตกลงมติแล้ว เรารับหลัก
การแล้ว บัดนี้ข้าพเจ้าขอเสนอข้อบัญญัติว่่าขอให้ สมาชิกทั้งหลายให้
แปรญัตติคือไป

ท่านแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า เดียวก่อน เรื่องมันผ่านไปแล้ว
ขอให้ เป็นอันรับไว้ นอกประเด็น คราวนี้เราจะตั้งกรรมการ
พิจารณาอะไรหรือจะให้ กรรมการชุดเก่า เป็นผู้พิจารณาต่อไป

ขุนวรสิทธิ์สุทรคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวอ้าง
ข้าพเจ้าเห็นว่าปล่อยให้กรมราชทัณฑ์เข้าทำงานต่อไปจะดีกว่า

ทำการแทนสภา ฯ กล่าวอ้าง ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านข้าพเจ้าจะได้ถือ
ว่าสภา ฯ นอ้หมัดิตตามข้อเสนอของท่านสมาชิก

ไม่มีใครคัดค้าน เป็นอันว่าตั้งกรมราชทัณฑ์แก่พิจารณาต่อไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวอ้าง การกำหนดแปรมัญัติคืนนี้สม
ควรให้เร่งกิจ

ขุนวรสิทธิ์สุทรคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวอ้าง
๓. ดยพอแล้ว

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองบัว กล่าวอ้าง
ข้าพเจ้าขอเสนอ ๗ วัน เพราะว่าเราจะต้องตรวจกันมากเวลานี้

นายเซ อัจฉะตักษณ วัชรอง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวอ้าง มีสมาชิกผู้หนึ่งเสนอ ๗ วัน
ท่านผู้หนึ่งเสนอ ๓ วัน ข้าพเจ้าใคร่จะขอโอด

ขุนวรสิทธิ์สุทรคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวอ้าง
ข้าพเจ้าขอเสนอ ๓ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวอ้าง เราจะต้องพิจารณากันให้
รอบคอบหน่อย กำหนดเวลาแปรมัญัติ ๗ วัน ท่านผู้ใดคัดค้านบ้าง

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี กล่าวว่ ข้าพ
 เจ้าสงสัยว่าทำไมที่ประชุมได้ตกลงตั้งทนายวิชาการอ่านให้ฟังแล้ว ที่ประ
 ษมนัดนั้นจะลงมติแต่ก็ปรึกษากันใหม่ ข้าพเจ้าสงสัยว่าการที่ทำเช่น
 นี้ถูกต้องหรือท่านผู้ เป็นประธานข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยเลย ในการที่
 จะนัดขึ้นตั้งตกลงตามทนายฎีกตั้งทนายวิชาการอ่านให้ ที่ประชุมฟัง เพราะ
 เหตุความข้อตกลงไว้ อย่างหนึ่งแล้ว ทำไมจึงมีข้อตกลงกันมาที่ข้อตก
 ลงอันหลังนี้ จะถูกต้องหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ถูกต้อง เพราะจำเป็น
 จะต้องมีข้อบังคับเดิมที่ตกลงกันเป็นใหญ่

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่ ตามที่
 ทนายวิชาการได้ขานนาแล้ว ข้อที่คัดค้าน หากว่าให้ สมาชิกยื่นความเห็น
 แล้วว่าคำพูดตกเป็นญัตติไปหน่อย ฉะนั้นได้คิดในเรื่องว่าการทำข้อบังคับ
 คล้ายกับพระราชบัญญัติซึ่งสภา ฯ ลงมติไปแล้วเมื่อก่อนว่าควรปรึกษา
 วาระที่ ๑ จึงชอบแล้ว แต่ไม่ควรจะลุกขึ้นอีก ท่านสมาชิกที่พูดนั้น ไม่
 ควรกล่าวเลย ; คือไม่ควรกล่าวที่ตั้งวงไปแล้วให้ซ้ำเสียเวลา ขอให้ท่าน
 ให้ปรึกษากันต่อไป

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่
 ขอให้ปรึกษาวาระกันต่อไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ เราตกลงตั้งกรรมวิธีการ
 ชุดเก่าแล้วมีสมาชิกเสนอว่าให้ส่งแปรญัตติใน ๗ วัน คือภายในวันเสาร์
 หน้า ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านข้าพเจ้าจะได้ถือว่า ได้รับอนุมัติจากสภา ฯ แล้ว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่าให้ส่งแปรญัตติใน ๗ วัน คือภายในวันเสาร์หน้า

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ เมื่อได้มีการกำหนดการแปรญัตติแล้วข้าพเจ้าขออาจจะขอทราบต่อไปว่า สภา ฯ นี้จะมีกำหนดให้กรรมาธิการรهنอ่วงต่อสภา ฯ ภายในกี่วัน

พระพิริยชนาภ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวคือ ๓๕ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ๓๕ วันต่อจากแปรญัตติแล้ว

ขุนวรสิทธิ์ ฐิตะคุณเดชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวคือ ข้าพเจ้าก็คิดว่าคณะกรรมาธิการก็คงไม่มีเปลี่ยนแปลงอะไร เพราะคงได้ทำมาแล้วด้วยเหตุนี้ ให้กำหนดราว ๗ วันก็พอ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ทางฝ่ายกรรมาธิการจะขัดข้องหรือไม่ ๗ วัน

กรรมาธิการไม่ขัดข้อง

นายพัก ฌ่งชดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวคือ ข้าพเจ้าขอให้เป็น ๓ วัน หลังจากการแปรญัตติ เพราะจะต้องใช้ในเขตรวดเร็ว เพราะการประชุมมีเขตอันชย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ๓ วัน อย่างไรกรรมาธิการ

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวคือ ถ้าส่งญัตติมาเร็ว ก็ทำงานได้เร็ว ถ้าส่งมาช้าก็ช้า ส่งจนส่งมาถึง

จะส่งแปดผู้คิดมาถวายเป็นหน้าที่ของสมาชิก แต่ว่า พอผู้คิดมาถึงกรรมการ
จัดการแล้ว จะรีบทำให้ออก

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า
กรรมการจัดการแปดผู้คิด ๗ วัน ต่อไปอีก ๓ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า กรรมการไม่ชัดของอีก

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
จะเอาอย่างไรกันแน่ คนหนึ่งว่า ๓๐ คนหนึ่งว่า ๗ คนหนึ่งว่า ๓๕

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ว่า ๓ วัน กรรมการ
เป็นผู้ทำงานเมื่อกรรมการไม่ชัดของแต่ก็ไม่มีใครชัดของ

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร ที่เสนอไว้
๓ อย่างว่าอย่างไร ๗ วัน ๕ วัน ๓ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ๗ กับ ๓ เท่านั้น

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
ขอให้ถามกรรมการว่าจะเอา ๗ หรือ ๓

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ขอ
ถอน ๓๕ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า คงเหลือ ๗ วัน กับ ๓ วัน
กรรมการไม่ชัดของทั้ง ๒ ทาง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ในข้อบังคับเราไม่มีกำหนดเวลาให้ทำ ก็เมื่อเราเสนอ ๒ วัน
ทำวันเดียวแล้ว ก็แล้ว ๓๐ วัน ก็แล้ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ไม่เกี่ยวกับข้อบังคับ

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ถึงแม้เรากำหนดให้แล้ว กรรมการบอกว่าจะทำไม่ทัน ๓๐ วัน
ก็ทำไม่ทันอีก ขอเลื่อนไป ถ้าเราเชื่อกรรมการชุดนี้แล้ว ถ้าเราเชื่อ
แล้วท่านอาจจะทำให้เสร็จวันเดียว ถ้ากำหนดไปแล้วงานมาก ขอเลื่อน
เพราะว่าข้อบังคับไม่ได้บอก ข้าพเจ้าขอออกว่าปล่อยไว้ดีกว่าที่เราจะ
กำหนดว่าท่านจะทำให้ในวันเดียว

นายพัก ฌสังขตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า
กำหนดเพื่อให้ทำงานเร็ว ถ้าทำงานไม่เร็วไม่เสร็จ ให้ออก

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า เป็นอันว่ามี ๒ วัน ๓ วัน
และ ๒ วัน

ขุนวรดิษฐ์ ตรีคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอถอนที่เสนอ ๒ วัน ให้เขาเป็น ๓ วัน เพราะท่านกรรมการ
สามารถทำอย่างนั้น ข้าพเจ้ายินดีที่สุด

ร.ท. ทองคำ ค้ายือภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าอยากจะทราบว่าท่านกรรมการจะเอากันตั้งกี่วัน ขอให้ออก
เดี๋ยวนี้

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่ ในเรื่องวัน ข้าราชการมา
งานแล้วเมื่อคราวลดบ้านอายุ ข้าราชการทำแต่ภายใน ๓๐ ชั่วโมง
ยังทำได้ เพราะฉะนั้นข้อบังคับของสภา ฯ นั้น รัฐบาลอาจจะส่งภายใน
๖ ชั่วโมงก็ได้ ขอให้ส่งตามที่ลงมติเหมือนกัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ตามคำรับรองของท่าน
กรรมการเพียงคนเดียวเท่านั้นก็พอ เพราะฉะนั้นก็ไม่เป็นปัญหาแล้ว
เอาว่าเป็น ๗ วันต่อจากวันสุดท้ายของการส่งแปรญัตติ แปลว่า ๓๐ วัน
นับแต่วันนั้นไป

นายสวัสดิ์ บุระเวส ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่
ข้าพเจ้าคิดว่าควรจะให้เป็น ๗ วัน ที่กรรมการว่าเร็วนี้ หมายความว่า
ว่าเตรียมว่าจะไม่รับรองคำของสมาชิกผู้เสนออยู่แล้ว หมายความว่าอย่างนั้น
ทีเดียว หมายความว่าสมาชิกเสนอญัตติมาเท่าไร ฉันไม่ต้องการ หมายความว่า
ว่าจะพิจารณาไม่ละเอียดถี่ถ้วนแล้ว เพราะฉะนั้นให้เป็น ๗ วันดีกว่า

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. ประธานกรรมการ กล่าวว่
ท่านสมาชิกผู้หนึ่งสงสัยในความไม่บริสุทธิ์ของกรรมการ กรรมการ
ทุกคนจะขอตาออก

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ หาดวงวิจิตรวาทการ รับรอง

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. ประธานกรรมการ กล่าวว่
ขอให้ไว้วางใจในเรื่องความบริสุทธิ์เสียก่อน จึงจะรับ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า คือให้ มีท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้
กล่าวคล้ายๆ จะไม่ได้ ใจกรรมการชุดนี้ จะไม่ทำงานด้วยความ
บริสุทธิ์ เพราะฉะนั้นกรรมการจึงรู้สึกโทมนัสต่อตาออกทั้งคณะ
ข้าพเจ้าขอให้สภาฯ นี้.....

นายสวัสดิ์ ยุทธะเวส ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่า
ถ้าเป็นการกระทบกระเทือนมากอย่างนั้น ข้าพเจ้าขอถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอบอกกับผู้เสนอ
ถอนแล้ว เพราะฉะนั้นขอให้กรรมการชุดนี้รีบทำการต่อไป

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะไม่ใช่หน้าวันเดย ขอให้กรรมการใจหนักแน่นเสีย
สักหน่อย หน้าฝนอากาศชุ่มชื้นดี ขอให้ท่านรีบรองต่อไป

พ.ร.ค. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. ประธานกรรมการ กล่าวว่า
เมื่อถอนแล้ว ก็ยินดีรับ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีข้อทายน เรื่องของหลวง
วินิจฉัยฯ หน่อยหนึ่ง ข้อบังคับของหลวงวินิจฉัยฯ เรื่องข้อแก้อับังคับ
การหยุดการตัดสินใจเดือนของสมาชิก เพราะฉะนั้นขอให้ส่งรวมไปที่
กรรมการจะขัดข้องหรือไม่ จะได้รวมพิจารณากันไปเสียพร้อมกัน
ทีเดียว เพราะเป็นเรื่องที่ติดต่อกัน ถ้าไม่มีการขัดข้องแล้ว ข้าพเจ้าขอ
อนุมัติสภาฯ นี้ให้ส่งเรื่องนี้ไปให้กรรมการพิจารณารวมกับข้อบังคับ
ทีเดียว

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ คณะกรรมการคณะนี้ไม่รังเกียจ
ที่จะรับไป ประเด็นจะมีปัญหาเรื่องเหตุการณ์นอก ด้วยเหตุนี้จึงขอ
ให้รับหลักการเสียก่อน

นายไต้ มาณิกบุตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนคร กล่าวว่
ข้าพเจ้าเห็นว่าทางที่ดีสุด ท่านเจ้าของญัตติควรจะถอนเสียจากสภา ฯ
แล้วจึงไปแปรญัตติใหม่ เป็นทางถูกต้องดีกว่า

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ อยู่คนละเรื่อง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ถ้าเช่นนั้นจะขอให้สภา ฯ
ตั้งมติรับหลักการญัตติของหลวงวิจิตร ฯ เรื่องขอแก้ไขข้อบังคับการ
การลดเงินเดือนของสมาชิก

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่ เดิมนเราขอแก้ไขเรื่องการลดเงินเดือนอยู่แล้ว เมื่อ
มีสมาชิกผู้หนึ่งขอเสนอญัตติแก้ไขแต่เพียงญัตติเท่านั้น ข้าพเจ้าก็ยังไม่
เห็นว่ามีหลักการอะไรที่เราจะรับเช่นนั้น

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ควรแก้หรือไม่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่ ถ้าควรแก้หรือไม่ ไม่ใช่หลักการที่สมาชิกเสนอเช่นนั้น ก็ควร
แก้ไขกันว่าควรแก้หรือไม่ ถ้าผู้เสนอว่าควรแก้ก็เสนอขึ้นมา สมาชิก
ก็อภิปรายกัน คำอภิปรายของท่านสมาชิกผู้หนึ่งก็อภิปรายได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า คำว่าควรแก้หรือไม่ควรแก้
นั้นเห็นว่าเป็นหลักการอยู่แล้ว

ขุนศรีสุทนต์ ฎีกา ฎีกาแทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
เรื่องสนธิสัญญาจะต้องแปรเป็นญัตติทูลขอเพิ่มเป็นหลักการอีก ข้าพเจ้า
เห็นว่าไม่ชอบ อาจจะมีสมาชิกอื่นขอเพิ่มหลักการแต่จะโปรดว่า
กระไร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีคนละระดับกับข้อบังคับ
แต่ต่อเนื่องกัน มีความสัมพันธ์กัน เป็นอย่างนี้ ข้อบังคับสภาฯ ว่า
ด้วยการจัดการเงินเดือนคนระดับ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอขอรบรัด
ขอให้ตั้งคณะเดียวกันที่เดียวว่า ท่านผู้ใดจะเห็นสมควร รับหลักการที่
หอดวงวิจิตรฯ เช่นขอพิจารณาพร้อมกับข้อบังคับ ส่งมอบให้คณะ
กรรมวิธีการคณะเดียวกันพิจารณา ขอได้ โปรดยกมือขึ้น

นายเช ยุพันธ์ ฎีกาแทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า เรื่องนี้
เพียงแต่หอดวงวิจิตรฯ เสนอเป็นญัตติมา จะมารับหลักการไม่ได้

พ.ร.ต. พระศรียุทธเดช ร.น. ประธานกรรมการ กล่าวว่า ญัตติ
ของหอดวงวิจิตรฯ นี้เท่าที่ข้าพเจ้าจำได้ ได้เสนอต่อสภาฯ ในสมัยที่ ๒
นั้นแล้ว สภาฯ ไม่ได้ลงมติฯ จึงไปให้กรรมการชุดพิจารณาแล้ว
มีคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว ไม่มีการแก้ไขเป็นคณะเรื่องกับข้อ
บังคับของสภาฯ ฉะนั้น เรื่องมีอยู่ดังนี้ ถ้าหากว่าสภาฯ เห็นว่า
จะตั้งให้พิจารณาใหม่ก็เห็นว่าไม่ขัดข้อง แต่ว่าขอเรียนว่าสภาฯ ไม่
รับแล้ว จึงมอบให้กรรมการชุดนี้ไปพิจารณา

ค. เทียม ศรัทธิตีษฐาน ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครปฐม กล่าว
ข้าพเจ้าเห็นว่าตามที่คุณหญิงวิจิตรฯ ที่จะแก้ไขข้อบังคับในเรื่องการ
การลดเงินเดือนของสมาชิกเกี่ยวกับข้อบังคับนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าควรที่
จะส่งให้แก่วุฒิสภาพิจารณาซึ่งเราได้อธิบายให้ท่านทราบว่า จะได้เป็นการที่
หมดเรื่องทีเดียว และไม่ยุ่งยากต่อกัน

นายพัก ณ สงขลา รมว.ของ

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนคร กล่าว
ข้าพเจ้าเห็นว่ามันไปกันใหญ่เสียแล้ว คือว่าเมื่อท่านผู้เป็นประธานฯ
ได้ให้ลงมติว่าจะรับหรือไม่รับ แล้วก็มีคนไม่รับคนเดียว ยังไม่ได้ถาม
ว่าคนที่ไม่รับมีเท่าไร ข้าพเจ้าเห็นว่ามติเป็นมติของสภาฯ แล้ว ถ้าไม่
รับก็เท่ากับตกไป และเป็นมติแล้ว เรื่องจะว่ากันอย่างไรก็ว่ากันไป แต่
ว่าเมื่อได้ให้ลงมติแล้ว ก็ขอให้เป็นที่ไปตามนั้น

นายเซ ยนิพันธ์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดเพชรบุรี กล่าว
ข้าพเจ้าไม่ได้ยกมือรับมติดังนั้น เพียงแต่ยกมือที่จะพูดถึงเรื่องเท่านั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่าเป็นเรื่องที่ยังเข้าใจผิดกันอยู่
ฉะฉาน

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรี กล่าว
ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าจะไปกันใหญ่เสียแล้ว เพราะฉะนั้นเวลานี้หมดเวลา
แล้ว ขอให้เลิกประชุม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ชักนิตเดี้ยวก็จจะเด้า้ว ท่าน
ผู้ใดเห็นสมควรจะส่งไปให้กรรมาธิการพิจารณา โปรดยกมือขึ้น และ
กล่าวว่่า เป็นสง่อนมากเด้า้ว เป็นอันตกลงว่าญัตติของหลวงวิจิตรฯ ใ้
ส่งไปให้กรรมาธิการพิจารณา พระราชบัญญัติแก้ไขมาตราซึ่งต้องจัด
เดือนไปเป็นวันจันทร์ เด็กประชุม

เด็กประชุมเวลา ๑๘.๔๕ นาฬิกา.

นายแถม ปิตขานนท์
มงคล รัตนวิจิตร
เลี่ยมต หงสประภาส
พระพิไลยสุนทรการ
ชุนประเจตตรณพันธ์
ร.ต. ถิต รัตนพันธ์
ทองกระจาย รัชตวรรณ
ไสว อินทรประชา
ร.ต.เมตร พูนวิวัฒน์
หลวงพิพัฒน์พลกาย
นายจ้ง จริงจิตร
นายมบุญ บริสุทธิ์
ผู้ตรวจรายงาน
พระยาครุฑเสณี
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายประพาฬ บุญ-หลง
นายประเสริฐ ปัทมสกุล
นายศิริ อินทร
ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
นายบุญช่วย สุนทรรัตน์
นายวิจิตร สัจจะเวระ
นายถินจุฑารพ
ผู้ตรวจรายงาน

หลวงคหกรรมบดี
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร